

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7363,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Berlin - Pariz - Washington

Gosp. Laval si je rezerviral kabino na parniku »Ile de France«, ki odpluje 16. oktobra proti New Yorku. Angleški zunanji minister Beading se je na povabilo francoskega predsednika, gosp. Brianda in finančnega ministra napotil v Pariz, da se priporoči predstavniku najmočnejšega angleškega tekmeca, da ne bi v Ameriki započel kaj proti Angliji.

Laval je povabil v Ameriko Hoover v času, ko se je francoski ministrski predsednik z Briandom odpravil v Berlin. V Berlinu so malo govorili o politiki, izognili so se političnim vprašanjem z namenom, da ne bi ob tej skali razbili sadu trupalnega dela velikih miroljubov za zblizanje obeh narodov in lotili so se gospodarske ledine, da bi iz nje pognala kal duševnega prijateljstva. Obisk v Ameriki ni omejen na določena vprašanja, razgovori se bodo torej sukali okoli gospodarskih in političnih problemov, ki zadevajo Francijo in Ameriko in lahko rečemo, ves svet.

Politika, mednarodna politika, predvsem evropska politika bo torej predmet washingtonskih razgovorov. Evropa je danes razdeljena v dva tabora po geslu: »Za Francijo ali proti njej!« Berlinski obisk je v prvem taboru zbudil strah, da ne bi Francija prešla k nasprotnikom. Takrat je vstalo strahilo »poljskega koridorja«, ki je simbol interesov in želja vseh slovenskih držav in francoskih zaveznic in ki so ga dvignili že za časa francosko-ruskih pogajanj. Danes zopet strah koridor. Slovani se ne bodo dali z njim prestrašiti, ker je vprašanje poljskega koridorja vendar premalenkost, da bi prišlo resno v pretres v trenutku, ko je radi strahovite gospodarske krize in razvrzanih političnih razmer v igri usoda narodov in morda celo vse evropske celine. Malo verjetno je, da bi se predstavniki Francije in Amerike, ki jima zakladi zlata nalagajo težko odgovornost pred zgodovino, spustili v takšno malenkost.

Morebiten pritisk na Lavalu — ako je glede na sedanjo moč Francije od strani Amerike sploh mogoč — naj Francija še bolj popusti napram Nemčiji bi sploh ne prišel do takšnega učinka na evropski celini, da bi mogel spraviti slovanstvo v nevaren položaj napram nemstvu. Sprito tega je jasno, da ne obstoji med zaveznici Francije nikakršno resno vzmirjenje ne glede francoskega obiska v Washingtonu ne glede nadaljnega razvoja francoske zunanje politike. Strahilo poljskega koridorja ni vstalo torej iz slovenskega tabora in po pravici ga je označil Zaleski za poskusni balon. Ta balon je zrastle iz pen sistematične nemške propagande za revizijo mirovnih pogodb, ki vidi že v tem uspeh, da od časa do časa izzove med javnostjo razpravo o »izgubljeni domovini« in tako spravlja javno mnenje pod vtis, da ni vprašanje nemških mej definitivno rešeno in da mora prej ali slej nastopiti revizija.

Lavalova pot bo lahka in »Ile de France« bo s ponosom zavozila v newyorško pristanišče. Laval je bil povabljen in vljudnost je zahtevala, da se odzove vabilu. MacDonald je pred leti s težkim korakom stopil na parnik, namenjen v New York, in njegov politični nasprotnik Baldwin mu je pred odhodom stisnil roko, da ga opogumi. MacDonald se je napravil v Ameriko, da se pogodi s tekmečem, ker ni mogla Anglija več vzdržati tekme na morju, in da prizna enakovrednost Amerike. Tedaj je izšla v Ameriki znamenita knjiga z naslovom »Amerika osvaja Anglijo!« Laval je v Washington povabila Ameriko, ki je pod dojmom druge bančne krize in naraščajoče brezposelnosti prišla do spoznanja, da prvi z Evrope tudi sama v prepad, in da je bolje sporazumeti se s Francijo, »se tem edino možnim izvorom kreditov za Evropo« (Times), kakor prepustiti ji neomejeno nadvlado nad evropsko celino.

Septembra je v prvem tednu ustavilo 13 ameriških bank izplačila, v drugem tednu 23 in v tretjem 31. Pretekli teden se je naložilo v newyorškem pristanišču 33 milijonov dolarjev zlata za Evropo, od teh 25 milijonov za Francijo. Zlata rezerva Zvezne rezervne banke je v teku enega tedna padla od 3.327 milijonov dolarjev na 3.138 milijonov dolarjev. Radi popuščanja dolarja in padca funta šterlinga so utrpeli ameriške banke ogromne zgube. Ameriški izvoz je padel od 400 milijonov dolarjev mesečno v razdobju 1925/29 na 315 milijonov v letu 1930 in 245 v januarju 1931 ter 187 milijonov dolarjev v juniju 1931.

Obubožana Evropa ne kupuje in Amerika ne ve, kam s svojim blagom in s svojimi brezposelnimi. Pač pa Francija, kjer so vloge bančnih zavodov radi povratka kapitalov v domovino v teku tega leta poskočile od 4 na 8 milijard, kupuje ameriško zlato. V Angliji je Amerika naložila 150 milijonov dolarjev in njene naložbe v Nemčiji znašajo 350 milijonov (okoli 17 milijard dinarjev); Ameriki pač ne more biti vseeno, kaj se tem državam zgodi.

Lavalu se ne bo treba posebno klanjati ameriškim finančnikom, ker se tudi on lahko legiti-mira z zlatim mošnjakom. Hooverju je bilo gotovo lažje pri arcu, ko je udaril v svet s svojim moratorijem, ne da bi prej vprašal za mnenje Francijo, ki je bila pri tem najbolj prizadeta, kakor danes, ko se je izkazalo, da ni moratorij prinesel pričakovanega uspeha, ko sta Mellon in Stimson za časa pariških pogajanj glede moratorija preizkusila trdnost francoskega zlata in ko je moral s svojim vabilom Lavalu priznati franco-eko moč.

Laval bo danes gotovo trši, oreh, kakor kdaj poprej, malo verjetno je, da bi Francija pristala na kake politične koncesije napram Američanom, to se pravi napram Nemcem. Temeljni pogovori se bodo sukali gotovo okoli akcije, kako odpomoci sedanji gospodarski krizi, morda tudi o medna-rodni gospodarski konferenci o vprašanju mora-

Pred svetovnimi odločitvami

Ameriška financa zahteva porušanje moratorija tako za reparacije kakor za vojne dolgove — Hoover hoče sanirati celokupno gospodarstvo Evrope

Nemci bi radi izkoristili to priliko, da dobe poljski koridor

Washington, 6. okt. Ameriški finančniki že dalje bolj pritiskajo na predsednika Hooverja, naj bi g. Lavalu ob priliki njegovega bližnjega obiska predložil načrt, da naj se mora torij za odplačevanje nemške vojne odškodnine Nemcem podaljša in naj se obenem tudi proglasi moratorij za odplačevanje vsot, ki so jih bivši zavezniki v minuli vojni dolžni Ameriki in pa drug drugemu. Kongres je sicer tej misli še vedno absolutno nasproten, toda veliko vprašanje je, če bodo politični razlogi poslancev in senatorjev mogli odtehtati razloge finančnikov, ki zastopajo gospodarske koristi Unije.

Hoover se je te dni posvetoval z vsemi najuglednejšimi politiki in finančniki Unije, s katerimi je razpravljal vsa vprašanja sedanjega trenutka: reparacije, vojne dolgove, razorožitve, razdelitev zlata in tudi vprašanje poljskega koridorja in Gdanskega. To so priprave za sestanek z Lavalom, kateremu bo Hoover pojasnil, da so ameriški finančniki in politični krogi prišli do prepričanja, da je treba ukreniti nekaj temeljitega, da se sanira celokupno evropsko in ameriško gospodarstvo. Hoover bo prevsem polagal važnost na razorožitve in misli Lavalu predlagati, naj bi se vse novogradnje vojnih ladij ustavile za celih pet let. Ako bi Francija, ki tukaj pride najbolj v poštev, na to pristala, bi Amerika pokazala večjo odjenljivost v vprašanju ogromnih vsot, ki jih Francija kakor tudi druge države dolgujejo Ameriki za dobave med minulo vojno.

Tudi posest lorda Readinga, angleškega ministra za zunanje zadeve, v Parizu je v zvezi s predstoječo konferenco v Londonu, dasi je neposredni namen tega poseta ta, da bi se našla točka, na kateri naj bi se šterling stabiliziral. Pa tudi od-potovanje viceguvernerja Ameriške federalne banke, g. Burgessa, na sejo mednarodne reparacijske

banke v Baslu, ki se bo vršila 12. t. m., je v zvezi z gospodarskimi in političnimi problemi sedanjega momenta.

Vest, da misli g. Hoover postaviti na dnevni red washingtonske konference tudi vprašanje poljskega koridorja, je seveda zelo razburila vso poljsko javnost. Lahko se pa reče, da se bodo Amerikanci v tem vprašanju, ki so ga seveda našli na pobudo Nemčije, hudo urezali. Poljski zunanji mi-nister Zaleski, ki se je vrnil 5. t. m. iz Pariza, je po konferenci z ministrskim predsednikom in maršalom Pilsudskim poljskim novinarjem izjavil, da ni nobenega povoda za razburjenje: predsednik francoske vlade Laval mu je ponovno zagotovil, da se Francija ne bo z nikomer spuščala v disku-sijo kateregakoli vprašanja, ki bi pomenilo spre-membo versailleske mirovne pogodbe, posebno pa ne vprašanj, ki bi ogrožala, četudi indirektno, do-stop Poljske k morju.

Zaradi tega je zelo verjetno, da Amerika v razgovorih z Lavalom tega vprašanja sploh ne bo načela, ker bi sicer ves rezultat washingtonske konference bil ogrožen. Zakaj razume se samo po sebi, da se Francija ne bo spustila v diskusijo o eventualnem moratoriju za nemške reparacije, ako bi se izkazalo, da Nemčija svoje sodelovanje pri gospodarski sanaciji Evrope veže na vprašanje poljskega koridorja.

Hoover pripravlja novo senzacijo

New York, 6. oktobra. tg. Predsednik Hoover razvija izredno veliko delavnost. V nedeljo zve-čer je zbral pri sebi v beli hiši majhno skupino newyorških velebankirjev, za torej popoldne pa so bila poslana vabila političnim voditeljem obeh strank senata in poslanske zbornice, kakor svoje-časno, preden je objavil avoj načrt moratorija, v

svrhu, da naj pridejo na informativno konferenco v vprašanjih narodnega pomena. Zelo se je zato tudi opazila štirirurna konferenca v ponedeljek po-poldne z zastopniki štirih največjih bank: Morga-nove banke, First National Bank, National City Bank in Guarantise Trust Company. Zadoje tri banke so zastopali njihovi predsedniki. O vsebini razgovorov se molči. Listi pa domnevajo, da gre za podaljšanje moratorija in za iniciativne predloge v vprašanju dolgov in razorožitve. Ker je na tork dopoldne sklicana seja odbora newyorške borze, se domneva, da gre za nameravane ostre odredbe proti borzni trgovini in za eventualno popolno zatvoritev borze.

Pariz, 6. oktobra. tg. Iz raznih washington-skih virov prihajajo vesti, ki trdijo, da hoče Hoover podaljšati moratorij na pet let in da bo morda v kratkem sprožil primerno iniciativo. To da se bo zgodilo na pritisk ameriških bank, ki hočejo na vsak način vedeti, kaj se bo zgodilo po poteku Nemčiji danega moratorija 12. februarja.

Laval se vrne za Vse svete

Pariz, 6. okt. tg. Lord Reading, ki dospe danes v Pariz, bo po slavnostnem obedu na angleškem poslanstvu zvečer gost pri angleškem poslanstvu, jutri pa bo Briandov gost in pojutrišnjem Flandi-nov. Vsem sprejemom bodo prisostvali najvišji pred-stavniki pariške visoke finance in guverner fran-coske banke.

O potovalnem programu ministrskega predse-dnika Lavalu v Washingtonu se doznava, da bo dne 16. oktobra odpotoval iz Le Havra, 22. oktobra pa prispe v New York, 23. okt. bo potoval v Washington, se 25. oktobra od tam vračal, 26. oktobra neoficijelno obiskal New York, potem se pa zopet ponoči vkrcal, da se 1. novembra vrne v Le Havre.

Brüningova vlada odstopi danes

Temeljita preosnova vlade — Na Curtiusovo mesto pride Neurath

Wirth ostane

Berlin, 6. oktobra. tg. Danes opoldne je zu-nanji minister dr. Curtius poslal pismo državnemu kanclerju dr. Brüningu, v katerem je oficijelno po-dal svojo demisijo. Izjavil je, da je želel že takoj po vrnitvi iz Zeneve izstopiti iz vlade, da pa tedaj pri sestankih z Brüningom nista govorila o obliki in času demisije. Sedaj smatra dr. Curtius za po-trebno, da razčisti položaj.

Državni kancler dr. Brüning bo jutri pred-sedniku republike Hindenburgu predložil demi-sijo, toda ne samo dr. Curtiusa, temveč vsega ka-bineta. Ta akt je Hindenburg že prejšnji teden odobril v svrhu, da se kabinet temeljito preosnuje. Gotovo je, da se bo sestava nove vlade zopet po-verila dr. Brüningu. Če bo dr. Brüning izvršil obe-sežen revirement, je pričakovati sprememb v re-sorih zunanega, notranjega, prometnega, pravosod-nega in gospodarskega ministrstva. Brüning na-merava baje pridobiti za sodelovanje v glavnem gospodarske strokovnjake. Čuje se pa, da sta že odklonila generalni ravnatelj Farben A. G. dr. Schmidt prometno ministrstvo in profesor Warn-bold gospodarsko ministrstvo. Splošno začudenje je povzročilo, da se namerava izvršiti sprememba tudi v notranjem ministrstvu; na to očitovno po-sebno pritiska nemška ljudska stranka. Ker pa v tej stranki kandidatura predsednika Dingeldaya za

notranje ministrstvo ni posebno priljubljena, bodo menda vendar ostali pri tem, da ostane na tem mestu dr. Wirth.

Dr. Brüning polaga največjo važnost na to, da ohrani vladi bogate izkušnje dr. Curtiusa. Dr. Curtius pa je odklonil vsak drug portfelj v novem Brüningovem kabinetu. Ker je dr. Curtius odlično sodeloval pri dogovorih o nemško-fran-coskem gospodarskem odboru, bo v tem odboru dobil vodilno vlogo in ga nameravajo na bodoči razorožitveni konferenci določiti za zastopnika Nemčije, ker se je v zadnjih letih posebno bavil z razorožitvenim problemom. Med najresnejšimi kandidati za Curtiusovega naslednika se imenuje londonski poslanik dr. Neurath, ki je poseben za-upnik Hindenburga, ki pa nima dosti volje, da bi tako kmalu zopet zapustil londonsko mesto, na ka-tero je prišel komaj pred kratkim.

Preokret na desno?

Pariz, 6. okt. tg. V Parizu upajo, da demisija dr. Curtiusa ne bo povzročila prevelike preosnove nemškega kabineta. Nekateri listi vidijo že strahilo diktature in govorijo o tem, da bodo vstopili v ka-binet Hugenberg in več Hitlerjevih satelitov, drugi zopet vidijo v kabinetu zmerne politike, ki pa se nagibajo k desnici, kakor Neuratha, Adenauerja itd.

Milijardno posojilo emisijskim bankam

Pariz, 6. oktobra. AA. Havas poroča iz Ber-lina: Po vesteh iz dobro poučenih tamkajšnjih fi-nančnih krogov se sodi, da bo viceguverner Fede-ralne rezerv. banke v New Yorku Randolph Burges predlagal na konferenci mednarodne reparacijske banke, ki bo v Baslu 12. oktobra t. l., naj se sklne posojilo v višini ene milijarde dolarjev v korist mednarodne reparacijske banke. To posojilo bi se

podpisalo v višini dveh tretjin na ameriškem de-narnem trgu ena tretjina pa v Franciji. Mednarod-na reparacijska banka bi nato izdala zlate bone, ki bi bili kriti z zlatom mednarodne reparacijske banke v Baslu. Te bone bi ta banka oddala kot posojilo emisijskim bankam, ki so prišle v težkoče, kakor n. pr. angleški narodni banki in nemški na-rodni banki.

Francija ostane zvesta zaveznikom

Varšava, 6. okt. AA. Poljski zunanji minister Zaleski je po povratku v Varšavo dal intervju, v katerem pravi, da je strah, ki se je pokazal v poljskih listih pri obisku gg. Lavalu in Brianda v Ber-linu, popolnoma neutemeljen. G. Zaleski je izjavil, da je konfiriral z gg. Lavalom in Briandom pred

njunim odhodom v Berlin in po njunem povratku, in pri tej priliki se je prepričal, da so njegovi nazori o položaju v popolnem skladu z nazori obeh fran-coskih državnikov. Omenjajoč izjavo, ki jo je pred-sednik vlade dal o priliki njegovega prihoda na kolonialno razstavo v Parizu, je g. Zaleski kate-gorično izjavil, da se ne ukrene nič, kar bi bilo nasprotno poljskim interesom, in da zato ni raz-loga za nikakršno vzmirjenje.

Razveljavljenje mandatov

Varšava, 6. okt. AA. Vrhovno sodišče je raz-veljavilo parlamentarne volitve v premiselskem okrožju, zaradi česar je izgubilo mandate šest na-rodnih poslancev. Štirje izmed njih pripadajo vlad-nemu bloku, eden ukrajinski stranki, eden pa na-rodni kmetski stranki.

Kraljica Marija v Ljubljani

Ljubljana, 6. oktobra.

Danes dopoldne je prišla v Ljubljano Nj. Vel. kraljica Marija. Spremljala jo je dvorna dama ga. dr. Sverljuga in šofer. Kraljica se je pripeljala v avtu, ki ga je šofirala sama. Njen avto se je usta-vil ob 10.45 pred Leoniščem, kjer je imela daljšo konferenco s svojim osebnim zdravnikom. Ob 12.15 je avto zapustil Zaloško cesto in kraljica se je zopet vrnila na Bled. Pred Leoniščem so se v tem času zbrali že ljudje, zlasti šolska mladina, ki je prišla iz šole in spoznala kraljičin avto. Mladina je zelo živahno pozdravljala kraljico.

Eksekvatur trem konzulom

Ljubljana, 6. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 7. septembra je bil podeljen eksekvatur gosp. Marcelu Zuggolinu, konzulu kraljevine Italije s se-dežem v Sarajevu za področje drinske in vrbaske banovine.

Ljubljana, 6. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kra-lja z dne 7. septembra je bil podeljen eksekvatur g. dr. Feliksu Orsiniju Rosenbergu, avstrijskemu generalnemu konzulu s sedežem v Ljubljani za po-dročje dravske banovine.

Ljubljana, 6. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 7. septembra je bil podeljen eksekvatur gosp. Andreju Rainaldiju, generalnemu konzulu kralje-vine Italije s sedežem v Ljubljani za področje drav-ske banovine.

Razdelitev kreditov za pogozdovanje

Belgrad, 6. okt. AA. S sklepom ministra za gozdove in rudnike je izvršena razdelitev kreditov za pogozdovanje krasi in goličav v sezoni 1931/32. Kredite dobe: direktorja gozdov in rudnikov v Vinkovcih 400.000 Din, direktorja gozdov in rudnikov 200.000 Din, direktorja gozdov v Apatinu 300.000 Din, direktorja gozdov na Sušaku 200.000 Din, direktorja gozdov v Zagrebu 220.000 Din, gozdni odsek kr. banske uprave v Zagrebu za ureditev hudournikov 100.000 Din, gozdni odsek kr. banske uprave v Splitu 500 tisoč Din, gozdni odsek kr. banske uprave v Zagrebu 500.000 Din.

Tajinstveno letalo nad Rimom

Pariz, 6. okt. Z. »Journal« poroča iz Neapla, da je razjasnjena tajnost metanja protifašističnih le-takov nad Rimom. Nemška pilota Hans Pürning in Maks Reiner sta prodala svoje letalo angleškemu pilotu za 45.000 frankov. Ta pilot je natovoril dva paketa in odletel po njegovi izjavi proti Barceloni. Nemška pilota, ki sta odšla v Nizo, sta opazila, da sta bila ogoljufana. Anglež jim je namreč sporočil, da bo metal nad Rimom fašistične letake, ter se nato spustil na Korsiki. Nemška pilota sta takoj obvestila policojo. Mislijo, da se je angleški pilot po večurnem letu spustil na Korsiki in se je med spu-ščanjem ponesrečil, ker ga še niso mogli najti.

Cene na drobno

V odgovor na naš članek pod zgornjim naslovom nam je načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani poslalo naslednje pojasnilo, ki ga radi priobčujemo, da se čuje tudi druga plat zvona. Zaključimo besedo izpovedujemo drugič.

V Vašem cenjenem listu z dne 26. septembra t. l. je izšel na uvodnem mestu članek »Cene na drobno«, v katerem pisec članka med drugim trdi, da mora konsument z malimi izjemami vse prav tako drago kupovati, kakor je kupoval pred padcem svetovnih cen in da se mora blago v nadrobni prodaji poceniti.

Gremij trgovcev je v svoji širši seji dne 29. septembra t. l. o gornjem članku stvarno razpravljal ter ugotovil, da pisec članka ni dobro poučen o položaju našega trgovca in sploh o gospodarskem položaju, v katerem se nahaja v poslednjem času naša trgovina, obrt in industrija.

V interesu očuvanja poslovnega ugleda ljubljanskega trgovca ugotavlja gremij trgovcev, da se cene baš v nadrobni prodaji sukajo v okviru realnosti in da mora vsak trgovec v sedanji gospodarski krizi, ki neusmiljeno pritiska na celokupno naše gospodarstvo, kalkulirati in računati z minimalnim dobičkom, akoravno dovoljuje zakon o pobijanju draginje do 25% dobička, katerega pa trgovec danes, ko se bori z ostro konkurenco, ne doseže niti 10% brutto.

Ljubljansko trgovstvo po svoji realnosti in solidnosti ne slovi le v mejah naše države, marveč tudi izven njenih mej, pa se je posebno očito pokazalo, da bazira slovenska trgovina na res solidni podlagi baš sedaj, ko je radi zapore hranilnih vlog vladalo splošno pomanjkanje gotovine in sicer s tem, da so trgovci obdržali sedanje cene in prodajali tako kot v normalnih časih.

Razlika med nabavno in prodajno ceno zglede morda na prvi pogled res neprimerna. Toda uvaževati je treba, da se bori baš detajlna trgovina z ozirom na splošen padec kupne moči konzumenta z izrednimi težavami. Če uvažujemo med režijskimi stroški najvažnejše, to je n. pr. davčna obremenitev, tedaj je treba ugotoviti, da so se davčna bremena napram preteklim letom, ko v detajlni trgovini še ni vladala taka depresija, sorazmerno jako povišale. To nam dokazujejo podrobno statistični podatki o davčnem efektu poslednjih let. Treba je pri razliki nabavne in prodajne cene upoštevati tudi, da je detajlni trgovec obremenjen skoraj z vsemi davčinami in da nanese vsota teh davčin znaten povečave v nabavni ceni.

Mnogo premalo se uvažuje, da mora plačati detajlni trgovec v Ljubljani poleg mnogih drugih davčin in javnih dajatev tudi še 60% občinsko doklado na vse državne direktne davke, včevši 60% službeni davek na dohodek, ki presegajo mesečno 4000 Din, 13% cestno doklado, kakor tudi 35% banovinsko doklado na vse direktne državne davke ter končno občinsko trošarino in davščino na blagovni promet, ki znaša v Ljubljani na nekatere predmete 200—300 % od vrednosti blaga pri uvozu in katera se pa mnogokrat radi jako občutne konkurence ne da vkalkulirati.

Kako vplivajo te davčnine na povišanje med nabavno in prodajno ceno je razvidno že iz tega, da je n. pr. ljubljanska občina pobrala samo na uvoznini in trošarini za blago, ki se uvažuje v Ljubljano, leta 1930 preko 18 milijonov Din. Vsa ta bremena odpadejo v pretežni večini le na trgovce.

Pri prodajnih cenah manufakture prihaja pa v poštev tudi nepobitno dejstvo, da je v vseh slojih prebivalstva znatno oslaba kupna moč. To se jako v občutni meri pozna ravno v detajlni manufakturni trgovini, ki je radi slabe plačilne zmognosti konzumenta v pretežni meri odvisna od obročne kupcije. To velja tudi za vse ostale stroke. Razumljivo pa je, da so pri te vrste kupcijah znatne izgube jako pogoste, ter da jih mora trgovec vkalkulirati. Detajlni trgovec nabavlja svoje blago na kratkoročne kredite, oddajati pa ga mora na dolgoročno odplačila, pri čemer izgubi na obrestih in mnogokrat tudi ne le na obrestih, marveč celo vsoto.

Važno dejstvo, ki ga je pisec tudi prezrl, so režijski stroški trdki, ki zaposlujejo trgovske sotruidnike. Ob zmanjšanem prometu in ob že zgoraj označenih težavah v pogledu trgovanja, bi bile marsikateri trdke naravnost primorane opustiti del svojega obseja. Tega trdke iz socialnega razloga ne store, dasi jih to pri današnjem položaju težko obremenjuje.

Vsega tega očividno pisec v svojem članku ni upošteval, ker drugace ne bi mogel priti do tako neosnovanih trditve, kakor jih je navedel v svojem članku.

Končno pripominjamo, da znižanje cen ni odvisno zgolj od trgovca, marveč v mnogo večji meri od splošnih gospodarskih priilik.

Blagovolite sprejeti g. urednik našo toplo zahvalo in izraze odličnega spoštovanja.

Načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani.

Anglija pojde na volitve

Zbornica se razpusti jutri — MacDonald kandidat delavske stranke

London, 6. okt. tg. Po brezuspešnem poskusu, da bi pridobil Lloydja Georgea za carine in nove volitve, se je MacDonald sedaj končnoveljavno odločil, da apelira za svoj nacionalni program na volitve. Pozno ponoči je angleški kabinet včeraj sklenil soglasno, da se parlament razpusti v četrtek in razpiše nove volitve na dan 28. oktobra.

London, 6. okt. tg. Ministrski predsednik MacDonald je bil danes dopoldne več kot pol ure v buckinghamski palači pri kralju. Obvestil je kralja o sklepih kabineta, ki jih je sprejel snoči o razpustitvi parlamenta, o novih volitvah in sestanku novega parlamenta. Parlament bo razpuščen v četrtek s kraljevo proklamacijo. Ko se je MacDonald vrnil iz Downing Streeta, je imel zopet sestanek z liberalnim notranjim ministrom sirom Herbertom Samuelom.

Angleški zunanji minister, lord Reading je davi v spremstvu angleškega finančnega strokovnjaka sira Frederica Leith-Rossa odpotoval v Pariz.

Ob 3 popoldne se je začela seja angleške poslanske zbornice. Ob pričetku seje so bile klopi delavske stranke prav slabo zasedene. Na sprednjih klopih je bilo samo pet voditeljev frakcije, med njimi kot zastopnik Hendersona bivši mornariški minister Alexander. Državni podtajnik finančnega ministrstva, konservativni poslanec Elliott je prečital zelo natančna določila o porabi železniških prostih kart po poslancih v primeru razpusta parlamenta. Alexander je na to pripomnil: »Če je vlada izdelala tako natančne določbe za odpotovanje članov parlamenta, mora tudi vedeti, kdaj bo nastopil ta položaj.« Prosil je zato ministrskega predsednika, da se o tem izjavi. MacDonald je nato odgovoril, da je kralj pristal na to, da se najpozneje v četrtek razpusti zasedanje obeh zbornic in da mu je dal pooblastilo, da parlament po odgovoritvi razpusti in razpiše nove volitve. Čim bo torej poslanska zbornica končala še predležeči material drugega in tretjega čitanja zakona proti oduštvu z

živili in začasnega zakona, s katerim naj se uredi sedanje dopuščanje koncertov in kinematografskih predstav ob nedeljah, kar se bo zgodilo najbrže v sredo ponoči, bo odgovil obe zbornici in razpustil poslansko zbornico. V tem primeru je najugodnejši zakoniti termin za volitve 27. oktobra. Poslanska zbornica je poslušala te navedbe zelo mirno in prešla nato na drugo točko dnevnega reda.

MacDonald bo jutri zvečer prvič apeliral na angleško prebivalstvo v govoru po radiu. Zastopniku agenture »Exchange Telegraph« je izjavil, da namerava voditi volivni boj kot kandidat delavske stranke.

London, 6. okt. AA. Spodnja zbornica je sklenila s 157 glasovi proti 44, da smejo biti kinematografi v nedeljo odprti.

London, 6. okt. AA. Narodni liberali so sklenili, da bodo podpirali DacDonalda.

Zaključek balkanske olimpijade

Jugoslovani prvi v tenisu — Razdelitev darov

Atene, 6. okt. AA. Danes so igrali finalne teniške tekme na balkanski olimpijadi. Jugoslovanski igralci so si osvojili tri prva mesta in sicer: v dublu gospodov, v dublu dam in v mešanem dublu. Doseženi so bili ti-le rezultati:

Romun Puljev je premagal Romuna Misu z 8:1, 2:6, 7:5 in 6:2.

Grkinja Lenos je porazila Romunko Goleseu z 6:2 in 8:6.

Jugoslovanski par Kukuljevič-Sefer je premagal romunsko dvojico Puljev-Misu z 6:1 in 8:6.

Jugoslovanski damski par Gostiša-Sreger je premagal romunski par Zisovič-Goleseu z 6:3 in 6:3.

V mešanem dublu je par Gostiša-Kukuljevič premagal dvojico Sreger-Sefer z 6:5 in 6:4.

Na podlagi teh izidov so se plasirali jugoslovanski igralci na prvo mesto pred Romuni in Grki.

Sofija, 6. okt. AA. Definitivni rezultati »Balkanijade« so ti-le:

V sabljanju je zavzela prvo mesto Grčija, drugo mesto ima Turčija in tretje Bolgarija.

V konjskih sportih ima prvo mesto Bolgarija, drugo Turčija.

V kolesarskih tekmah je zasedla prvo mesto Bolgarija, drugo Jugoslavija in tretje Grčija.

V tekmah z motornimi kolesi je zavzela prvo mesto Grčija, drugo pa Bolgarija.

Vrstni red nogometnih tekem je: prva Bolgarija, druga Turčija, tretja Jugoslavija.

Po točkah se je plasirala na prvo mesto Grčija s 26, sledi Bolgarija z 22, Turčija z 9 in Jugoslavija s 4 točkami.

Po končanih tekmah je prine Ciril radelil zmagovalcem nagrade. Snoči je bil banket za 300 povablencev.

Razgovor s francoskim finančnikom

(Pariško pismo)

Pariz, 4. oktobra 1931.

— Gotovo, kriza je velika, toda poznali smo toliko drugih! In vedno smo doživeli trenutke obupa in mislili, da se bliža konec sveta, da je vse izgubljeno. In potem? Konec sveta je pač še jako daleč. Ko smo nehali s tožbami, doumeme, kaj je najpametnejše: zopet začeti. Obratamo pogled v bodočnost, poizkušamo nova podjetja in po prvih uspehih pozabimo razočaranja preteklosti. Taka je zgodovina vseh kriz, še se bo ponovila: to je le vprašanje časa.

Francoz, ki mi je razvijal te misli, je bil mož med petdesetim in šestdesetim letom, jasnih misli in neomajnega prepričanja: gospod Gaston Jéze, profesor pariške pravne fakultete, katerega predavanja na Institutu mednarodnih nauk tvorijo središče zanimanja programa te znanstvene ustanove.

Vse v njem izraža neko solidnost: močna, srednjevelika postava, vzbočeno čelo, posebno glava, okrogla, že redkih, sivih, gladko nazaj počesanih narnolasa. S pogledom sem objel lep, ektrbno negovan park, v katerem sva sedela in ki se je nahajal za vilo — poletnem prebivališču znanstvenika. Jesensko jutro se je kopalo v solnčnih žarkih in zelenju.

Optimizem, ki ga je izrazil priznani strokovnjak, je bil priprosti in neomahljiv. Čutil sem, da bi bilo zaman zavreči ga z dokazi.

Začel sem elikati težek položaj, v katerem se sedaj mi nahajamo, in pripomnil, da so tokrat vzroki krize globoki:

— Preveč optimistično sodite, odvrnem hudo mušno. Splošno uspevanje je odvisno od gotovih

velikih produktov — žito, železo, baker, petrolej, olje, bombaž — in te produkte rabijo mednarodni trgi. Naša dežela uspeva, če lahko svoje agrarne produkte, svoje žito, proda z ugodno ceno. Denar pride k nam. Denar kroži, uspevanje je splošno. Toda, če cene padejo, ljudje malo zaslužijo ali nič in vse se ustavi, kakor danes. Stari svet čuti posledice ogromnega razdejavanja kapitalov, povzročenega po največji vojni, ki jo pozna zgodovina.

Znano mi je, gospod profesor, nadaljujem, da ste igrali važno vlogo ob priliki stabilizacije našega dinarja. Ali mislite, da je pri nas možen konzum vseh agrarnih pridelkov, ki jih pošiljamo v inozemstvo?

Profesor Jéze pomisli — trenutek, in nato s hipno kretnjo menja barvo pogovora.

— Ne izgubljava se v podrobnostih pogovora. Da, bil sem pri vas, proučil vaš položaj in morem reči, da sem ohranil o vaši državi najboljši vtis. Češkoslovaška in Jugoslavija sta državi, ki ju mi Francozi v tem delu Evrope najbolj cenimo. Vaša bogastva so napravila name živ vtis in ne pozabite, da ste šele v začetku, da ste izkoristili le neznaten del vaših naravnih virov. Vi še niste gospodarji vaše usode.

— Pri nas pripravljajo sedaj volitve. V zvezi z ostalimi ekonomskimi pojavi je ustavev plačil v Baslu povzročila ostro denarno krizo, radi katere trpe vsi naši denarni zavodi; obsojeni so k popolnemu brezdelju, treba bi bila takojšnjih, odločnih ukrepov in rešiti deželo stagnacije, v kateri se nahaja.

— Možno je, da imate prav. Viri naše dežele so bogati; sedaj trpi radi krize, ki vlada povsodi.

Toda Evrope še ne bo konec, ker je imela ogromno vojno in ker je zaključila šepajoč mir.

Vstal je, se pogladil po čelu in me povabil k izprehodu v parku, mi razkazal rožne nasade, spremljal skozi velik salon v stilu Louisa XV. do dvorišča.

V električni železnici, ki je hitela v Pariz, sem opazoval skozi okno valovito črto zelenega pobočja, posejano z rdečimi strehami hiš. Bil je lep jesenski dan.

Razmišljal sem o optimističnih besedah, ki jih je izrazil znani profesor.

Da bi postale resnica v bodočih dneh!

R. Macun.

Lord Reading v Parizu

Pariz, 6. okt. tg. Popoldne je dospel angleški zunanji minister v Pariz popolnoma neopažen. Spremljala ga je samo soproga z nekaterimi sodelavci. Odpeljal se je takoj v angleško poslaništvo, kjer so mu zvečer pridelili svečan banket. Tudi zvečer se poudarja, da se z lordom Readingom ne bodo obravnavala nobena specialna vprašanja ali pa celo odločila, temveč se bodo razgovarjali samo neprisliljeno. V četrtek dopoldne bo v Elizeju izredna ministrska seja, na kateri bodo določili smernice za potovanje Lavalu v Washington.

Izmet paša odpotoval v Budimpešto

Atene, 6. okt. AA. Grški zunanji minister je podpisal s turškim zunanjim ministrom tri pogodbe in sicer pogodbo o omejitvi pomorskega oboroževanja, pogodbo o prijateljstvu med obema državama in trgovinsko pogodbo.

Atene, 6. okt. tg. Izmet paša in Venizelos sta imela danes še nadaljnje sestanke, na katerih sta posebno govorila o potrebnih olajšavah za izmenjavo obojestranskega prebivalstva. V kratkem bo sklicana grško-bolgarska konferenca, najbrže v Carigradu. Tam bodo razpravljali o skupnih gospodarskih vprašanjih, tako o določitvi cen za tobak itd.

Izmet paša je danes preko Trsta odpotoval v Budimpešto, kjer bo ostal tri dni, potem pa se bo vrnil v Benetke, da se sestane z Mussolinijem.

Na Bolgarskem pokajo bombe

Sofija, 6. okt. 2. Občina Kurtovo Konare se nahaja še vedno v rokah Zgovoristov. Takoj po volitvah so skušali razbiti občinski odbor. Sinoči je pred občinsko poslovalnico eksplodirala bomba s strahovito detonacijo. Med občinstvom je nastala velika panika. Ni znano, koliko žrtev je zahlevala eksplozija.

Sofija, 6. okt. 2. Znani protogrovist Boris Trajaj, nad katerim so pred kratkim časom izvršili mihailovisti atentat, je podlegel poškodbam ter bil danes pokopan. S smrtjo Trajeva so protogrovisti izgubili enega od najbolj agilnih članov, ki je imel sijajne zveze z dunajsko organizacijo »Objedinske« in Dimitriju Vlahovom.

Zrtev lašizma

Rim, 6. okt. 2. V Nici je bil izvršen atentat na italijanskega konzularnega agenta De Luca pred neko kavarno. Na njega je neki Butera streljal s tremi strelji in ga ranil v hrbet, nakar je izvršil samoumor. Atentat ima politično ozadje. Butera je izvršil samoumor. Atentat ima politično ozadje. Butera je antifašist in je bil velik sovražnik konzula De Luca, ker je med italijanskimi emigranti vršil fašistično propagando. Stanje ranjenega konzularnega agenta ni težko.

Belgrajske vesti

Belgrad, 6. okt. 1. Prosvetno ministrstvo je podpisalo ukaz, po katerem je dovoljena otvoritev štirirazredne meščanske šole v Skofji Loki. Prvi razred se prične takoj, drugi razredi pa se bodo odprli postopoma vsako leto. Občina je dobila nalogo, da slavi na razpolago poslopje za novo meščansko šolo.

Belgrad, 6. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta je upokojen Ignjat B. Stefanović, član državnega sveta, na podlagi čl. 104 točke 16 zakona o uradništvu.

Drobne vesti

Zatec, 6. okt. tg. Danes je bilo prodanih okoli 350 stotov hmelja in so se dosegle cene od 260 do 425 Kc.

Dunaj, 6. okt. tg. Avstrijski poštni uradi so danes ukiniteli promet s poštnimi nakaznicami v inozemstvo sploh. Zve včeraj je bil ta promet ukinjen s petimi državami.

Pariz, 6. okt. tg. V razvalinah starega samostana Cysong pri Hertainu na francosko-belgijski meji so odkrili velik zaklad zlata v podzemeljski hodnikih iz X. stoletja. Zaklad se ceni na več milijonov frankov.

Grmenje pred vojno vihro?

Kitajci aranžirali velikopotezen gospodarski bojkot Japonske — Nevaren incident v Sanghaju — Japonska odposlala v Sanghaj vojne ladje

London, 6. okt. Afera med Japonsko in Kitajsko se čedalje bolj nevarno zapleta in se grozi razviti v dolgotrajen konflikt. Dočim so Kitajci v Mandžuriji brez prave moči, kar se tiče oboroženega odpora proti japonski okupaciji, pa imajo jako nevarno orožje v rokah v ostali državi, ki je v jako živahnih stikih z Japonsko. Kitajci so aranžirali sistematičen in velikopotezen bojkot japonskega blaga in japonskih terdk kakor tudi japonskih ladij, kar pomeni za Japonsko, ki je itak v gospodarski krizi, ogromno gospodarsko izgubo. Najbolj prizadeto je japonsko pristanišče Dajren na polotoku Kvantunu, ki so ga Japonci spremenili v moderno veleemesto in središče svojih trgovskih zvez s Kitajem. Antijaponski bojkot v Kitaju bo imel za neizogibno posledico, da bo Japonska odklanjala vsak kompromis v zadevi Mandžurije, kar bo pa neobhodno vedlo do konflikta z Rusijo, ako bi le-ta z razdelitvijo Mandžurije ne bila zadovoljna. Japonski nacionalisti odločno zahtevajo aneksijo Mandžurije, ker tam japonski naseljenec, ki imajo visok življenjski standard, nikakor ne morejo več konkurirati z milijoni Kitajcev, ki se v zadnjih letih v Mandžuriji naseljujejo.

Protijaponski pokret na Kitajskem zavzema čedalje večji obseg. V Sanghaju je množica Kitajcev, ki so napravili protijaponski obhod po mestu, napadla dve japonski mladenki, ki sta se sprehajali po ulici Jangeepoo. Množica je dekleci surovo pretepla. Toda ni preteklo niti pol ure, ko sta iz pristanišča Sezebo na Japonskem, kamor je bila ta nočta takoj telegrafirano, odpluli torpedovki »Mo-

mo« in »Hinoki« v smeri proti Sanghaju. Vlada pa je dala mornariški postaji v Sezebu nalog, da odplujejo v Sanghaj še druge japonske vojne edince.

Na rusko-mandžurski meji so pripravljene te- te sovjetske armade. Dasi je na sebi to dejstvo do- stli vznemirljivo, je naravno, ker mora Rusija pač biti pripravljena na vsako eventualnost. Na vsak način Rusija ne išče konflikta z Japonsko, pač pa se Japonska upravičeno boji, da ne bi Rusi, ako bi Japonci bili prisiljeni ostati v južni Mandžuriji, za-

sedli Harbin in severno Mandžurijo, kar bi seveda Japonski bilo zelo neljubo, ker Japonci ne aspirirajo samo na južno, ampak tudi na severno Mandžurijo, ki je še skoro čisto nenaseljena. (V vsej Mandžuriji je prostora še za 80 milijonov naseljenecv.)

Dunajska vremenska napoved. Milo vreme bo trajalo dalje. Pričakovati pa je pooblačenja z zapada.

MALOKRVNIM

dajte

Energin

za jačanje krvi, živaca i apetita

U apotekama Energin



boca pola litre Din 40-

Medved - strah Tuhinjske doline - padel

Tri leta je strahoval po Kamniških planinah - Srečni trije lovci

Kamnik, 6. oktobra.

V nedeljo 4. oktobra je odšlo 14 kamniških lovcev in 10 gonjačev s psi na lov na srnjad v Menino planino, revir odvetnika g. dr. Franca Trampuža in gostilničarja Toneta Cerarja. Patron lovcev sv. Hubert je lovcem že na nedeljskem pogonu naklonil veliko srečo, še večje iznenadenje jim je pa pripravil za ponedeljek. V nedeljo zve-

Bervar st. in g. Stergar ml. ter šla v smeri, kjer sta stala gg. Keršmanc in Prelesnik st., da skupno odidejo na svoja nova mesta. V tem pa sta začela prva dva

strahovito rjovenje in tuljenje ranjene živali,

ki se je po kratkem presledku zopet ponovilo. V radovednosti sta pospešila korake in kmalu naletela na g. Prelesnika, zatem pa tudi na g. Keršmanca. Isti je tudi povedal, da je čul beg ranjene živali skozi grmovje, a je ni videl. Rjovenje in godranje se je ponovilo in to v neposredni bližini. Da prihranijo ranjeni živali muke in bolečine, so se odločili, da jo poiščejo. G. Prelesnik st. je šel desno, g. Stergar Lado po sredi, na desni pa je zapiral izhod g. Keršmanc, vsi z na strel pripravljene puške. Po kratkem zasledovanju opozori g. Prelesnik Stergarja na veliko črno maso, ki se je gibala v daljavi kakih 30 korakov. Slednji je pač videl, da leži odnosno sedi nekaj, ker pa je prihajal zver od zadaj, je ni spoznal. Krenil je na levo, v tem je pa žival obrnila glavo proti njemu in spoznal medveda. Z začudenjem in presenečenjem je zavpil svojemu sosedu Keršmancu:

»Medved! — Strelaj!«

Medved, ki je bil ranjen, je sedel oprt na prednjih nogah ter se skušal dvigniti. V tem pa je odjeknil strel Lado Stergarja, trenutek kasneje pa tudi strel Prelesnika. Počasi je lezla ogromna zverina skupaj, srep pogled oči je pojmal. Medved je bil mrtev.

Z začudenjem se je spogledala četvorica, ko je prispel še Bervar st. Ali je mogoče?! V nekaj minutah se je zbrala vsa ostala lovška družba okoli kosmatinca in ga ogledovala. Z njimi sta prišla tudi g. dr. Trampuž in graščak g. Tone Kersnik z Brda pri Lukovici, ki je povedal, da je streljal na kosmatinca in oddal

prvi strel na njega na 35 korakov.

Ranjeni medved se je bliskovito obrnil in jo z groznim rjovenjem v divjem diru odkuril v goščavo. Druga strela g. Kersnik ni mogel več sprožiti, ker je medveda že zakrilo drevje. Tako je videl vzrdočen, kljub svoji prvotni jezi in nejevolji, da je pogodil dobro in da medved ni mogel dalje.

Gonjači so v kratkem naredili iz vej nosilnico in naložili nanj »strah Tuhinjske doline« in stajskih lovcev, ki so hodili na lov in bili po trije na enem »stancu«.

Tako je končal medved, ki je naredil ogromno škodo kmetom; poznalo se mu je, da je imel pač dovolj hrane: te tal je 217 kilogramov in meri stoječ 2,80 m, po starosti ga pa cenijo na 10 do 12 let. To je tretji medved, ki je bil ubit v Kamniških planinah. Prvega so ustrelili v Kamniški Bistrici leta 1870 in drugega istotam leta 1895.

Ko so medveda peljali po Tuhinjski dolini, so ljudje trumoma drveli k vozu ter si ga ogledovali. Obenem pa so se zadovoljno izražali o tem, da je vendar le uničena zver, ki je toliko škodovala našim živinorejcem, posebno pa Tuhinjem, ki so morali poprodati vso drobnico.

Velikanski požar pri Petrovčah

Zgorelo pet objektov, 2 gospodarski poslopji, 2

Celje, 6. oktobra.

Danes okoli pol 10 je v času, ko so bili domačini večinoma pri delu na polju, nenadoma začelo goreti pri posestniku Antonu Veterniku, po domače Solaku, na Gorici pri Petrovčah. Goreti je začelo gospodarsko poslopje, v katerem je bilo polno sena in ves jesenski pridelek. Predno so prihiteli domačini na pomoč, je bilo poslopje že vse v plamenih. Ogenj se je razširil hitro na sosednji svinjak, kjer se ni dalo ničesar gasiti, ker je bil ves lesen in se je ogenj po suhem lesu izredno hitro razširil.

Na kraj nesreče je prihitelo 7 požarnih bramb iz vse okolice. Prva je bila na mestu požarna bramba iz Lopate, nato iz Arjevasi, iz Zalca, ki je prva stopila v akcijo, dalje iz Celja, Babnega, Gaberja, Loznice in Drešnje vasi.

Od svinjaka se je ogenj razširil na sosednji kozolec posestnika Mirnika, po domače Lešarja, ki je skoro ves zgorel.

Nadalje se je širil ogenj od Veternikovega

svinjaka in 1 kozolec. — Škode pribl. 500.000 Din.

svinjaka na Mirnikov svinjak in od tam še na Mirnikovo gospodarsko poslopje. Združenim požarnim brambam se je na vse zadnje posrečilo omejiti ogenj na goreče objekte.

S prav veliko težavo so preprečili, da se ogenj ni razširil na Veternikovo stanovanjsko hišo. Po večurnem naporu se je posrečilo požar pogasiti in je ostal le del gasilcev še na pogorišču za stražo. Kakor rečeno sta zgorela 2 svinjaka, en kozolec in 2 gospodarski poslopji skoro do tal.

Oba prizadeta posestnika, Mirnik in Veternik, sta imela spravljen že skoro ves jesenski pridelek, ki je ves zgorel. Razun tega je zgorela Mirniku 1 svinja in precej kur. Oba posestnika sta sicer zavarovana, toda v primeri z nastalo škodo, ki se ceni na 500.000 Din, le malenkostno. Mirnik je poleg tega še ves opečen tako, da so ga morali odpeljati v Zalec, kjer mu je nudil prvo pomoč tamošnji zdravnik. Razun tega je hudo ožganih 7 gasilcev, članov raznih požarnih bramb. Najverjetneje je, da je ogenj posledica kakega zločina in so baje požigalci že na sledu.

močno poškodovana, kar dokazuje, da je eden izmed obeh imel precejšnjo hitrost. Na čigavi strani je krivda, bo pa dognala preiskava. Osebam, ki so bile v obeh avtomobilih, se k sreči ni pripetilo ničesar in so tudi poškodovanega Vrhovnika kmalu preložili na drug avto in ga odpeljali v Ljubljano. Ta nesreča dokazuje, da vsi ukrepi varnostnih organov proti brezobzirnim voznikom še ne zadostujejo, ter bo treba nastopiti res s skrajno strogojto.

Zaženeten strel

Novo mesto, 5. okt.

V Grmovljah občina Raka stanuje star užitkar Janez Hočevar. V eni izmed zadnjih noči je slišal, da nekdo hodi okrog hiše. Ker so letos zločinski požari na dnevnem redu, je šel gledat, kdo se potika okrog hiše. Naenkrat pa je iz teme počilo in Hočevar je dobil strel v roko. Poškodba sicer ni tako huda, — strah je bil večji —, a vendar je moral iti v kandijsko bolnišnico.

Divji prešiči na Gorjancih

St. Jernej, 4. oktobra.

Na Gorjancih se je pojavila čreda divjih prašičev, ki dela kmetom gorskih vnaš, zlasti Javorovce, veliko škodo. Prašičem posebno ugaja koruza, ki je še zunaj na polju, pa tudi krompir, jim gre dobro v slast. Upajmo, da bodo šentjernejski lovci kmalu postreli nevarno zverjad in tako rešili uboga kmeta neljubih gostov.

— Bolečine in tišanje v želodec, zaprtje, gnoloba v črevesu, okus po žolcu, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpraviti, kdor češče pije naravno »Franz-Josef« grenčico, poln kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-špecialisti za bolezni v prebavilih priporočajo kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in v špecerijskih trgovinah.

Enodnevna vaja vojaške posadke

Ljubljana, 6. oktobra.

Včerajšnji dan je bil za čete ljubljanske in škofjeloške garnizije velik dogodek. Imeli so namreč celodnevno vajo v okolici Medvoda. Nadzoroval je vajo komendant divizijski general Bogoljub Ilić, v spremstvu pomočnika brigadnega generala Dragomila Popovića, zastopnika načelnika štaba kape-tana Mihić Ilija in orlonančnega oficirja kapetana Stanojevića Zivojina.

Vodstvo čet ljubljanske garnizije je prevzel polkovnik Cvejič, vodstvo čet škofjeloške garnizije pa polkovnik Radović. Čete so že zgodaj zjutraj odšle iz vojašnic. Vaje se je seveda udeležilo tudi vse topništvo, kolesarski oddelek in celo letala so sodelovala. Ves dan je bil za vojaške preizkušnje, pri kateri so pokazali, kaj so se naučili v šestih mesecih, odkar nosijo vojaško suknjo.

Čete so trčile dopoldne ob 9.30 skupaj in se pomikale ob Sori do 4 popoldne. V sodniškem zboru so bili general D. Popović, art. polkovnika Jovanović in Kilar. Kritika je dala prav lepe in zadovoljive rezultate, ki so zlasti sad požrtvovalnega in navdušenega dela častnikov in moštva. Na večer so se čete vrnile v svoje garnizije. Skozi Ljubljano so korakale okrog 7 zvečer z godbo na čelu.

Dijaška kuhinja v Kranju

Kranj.

V samozaložbi je te dni izšlo poročilo »Dijaške kuhinje v Kranju«, ki je s tem zaključila 37 leto obstoja. Poslovno leto ustanove namreč traja od septembra do septembra. Uvodoma poročilo v daljšem sestavku osvežuje spomin na tri markantne osebe, ki so delovale dolgo let pri »Dijaški kuhinji« in katere vse tri je smrt ugrabila letos v razdobju komaj 5 mesecev.

Dne 10. jan. je umrla ga. Marija Jakofčič, ki je lani slavila 30-letnico kot kuharica »Dijaške kuhinje«. Smrti v naročje se je nagnil 19. jan. po vsej Gorenjski znani zdravnik pok. dr. Edvard Šavnik, ki je bil ustanovitelj »Dijaške kuhinje«, prvi predsednik 32 let, častni predsednik 5 let. Tekom 36 let je »Dijaška kuhinja« pod njegovim vodstvom prehranila nad 1000 dijakov in se je nabralo pred vojno v sklad za »Dijaški dom« 60.000 kron. To akcijo je pok. g. dr. Šavnik skupno z drugimi obnovil tudi po vojni in se denar za »Dijaški dom« zbira v »Petrovem skladu«. V grob pa je sledil prejšnjima dobre tri mesece pozneje, dne 4. maja mag. pharm. Franc Šavnik, vnet podpornik »Dijaške kuhinje«, njen odbornik. Končno se članek spominja še raznih drugih dobrotnikov in podpornikov.

Blagajniški del izkazuje: dohodkov Din 40 tisoč 451.84, izdatkov Din 38.677.40, prebitke znaša Din 1774.44. Kuhinja je podpirala 21 gimnazijcev in 8 dijakov tekstilne šole. Stirije podpiranci so med letom izstopili. Poročilo naštevaja dalje zveste, številne in radodarne dobrotnike »Dijaške kuhinje«, iz Kranja in od drugod. Za sklep pa sledi poročilo

Bratomor - po pijani veselici

Valentina Zajca je v pijanosti zadavil brat Stanko - Žrtve pijanosti Vse pijske veselice in trgatve naj se prepovedo

Ljubljana, 6. oktobra.

Včeraj smo poročali o tragični smrti 24-letnega posestnikovega sina Valentina Zajca iz vasi Obrij, ki so ga v ponedeljek zjutraj našli mrtvega kakih 20 korakov od domače hiše. Policija je tedaj ugotovila, da sta bila zadnja skupaj s pokojnikom brat Stanko in sosedov fant France Semraje. Policija je oba zaslila in Semraje je povedal, da je bil Valentin v nedeljo na vinski trgatvi zelo silen ter se je tudi udeležil pretepa, v katerem so se fantje stekli. Valentina je nekdo tudi oplazil s stolom po glavi. Od tega je najbrž izvirala neznatna ranica na glavi, povsem izključeno pa je bilo, da bi Valentin zaradi nje umrl. Semraje je povedal, da sta se oba brata še potem zelo prepirala na cesti in da je bil zlasti siten Valentin. Zato je Semraje pustil oba Zajca. Na podlagi te izpovedi je policija izpustila Semraje in pridržala Stanko. Pri zaslišanju je Stanko Zajce to okolnost namreč zamožgal, kar je takoj vzbudilo sum policije.

Popoldne se je vršila obdukcija. Obdukcijo je izvršil sodni zdravnik dr. Suher ob asistenci dr. Bohinca, prisostvovala pa sta ji preiskovalni sodnik Barčević in polie. nadzornik Močnik. Obdukcija je trajala do večera. Dognala je, da je imel pokojnik zatekel vrat, kar je bilo posledica davljenja. Valentin Zajce je bil torej zadavljen. Kdo ga je zadavil?

Stanko Zajce je prebil noč v policijskih zapirih. Davi ob 8 pa ga je prišel zast ševati okrajni nadzornik Močnik, ki vodi vso preiskavo. Po kratkem tajeju je Stanko Zajce ves skesan priznal: »Res, v prepiru sem ga davil in najbrž tudi zadavil. Zjutraj, ko mi je mati povedala, da leži brat blizu hiše mrtev, sem se grozno prestrašil. Ubili ga nikakor nisem nameraval. To je vse storila le pijska in pa togota.«

Nato je bil sestavljen s Stankom Zajcem zapisnik.

Prvi je obvestil policijo o nesrečni smrti Valentina Zajca brat Stanko sam. Ko so domači namreč našli Valentina mrtvega, so poslali brata Stanko na stražnico v Mostah naj tam obvesti policijo o smrti. Stražnica je takoj telefonirala na policijsko upravo nadzorniku g. Močniku in obenem sporočila, da je brat Stanko sam ves opraskan. G. Močnik je takoj naročil stražnici, naj Stanko kar pridrže, da ga bo zaslišal. Ko je fant zaslil, je opazil, da je fant ranjen. Ko je pozneje policijska komisija pregledala truplo, je našla samo neznatno ranico na glavi. Stanko Zajce je pri zaslišanju najprej izpovedal, da so šli on, pokojni Valentin in sosedov sin France Semraje z veselice v pevskem domu društva »Skrijanček« v Smartne midomov. On da je šel naravnost domov, brat pa je zunaj ostal. Semraje je izpovedal, da sta se oba brata po cesti prepirala zaradi dote in domačih gospodarskih razmer. Popoldne si je nadzornik Močnik ogledal sam kraj uboja. Pri Zajčevih je zahteval, naj mu pokaže obleko, v kateri je bil Stanko oblečen v nedeljo zvečer. Ugotovil je, da je Stankova srajca vsa krvava in raztrgana, prav tako tudi telovnik in klobuk, hlače pa so bile blatne. Stanko se je moral torej neke do krvi tresti in valjati po cesti. Nato se je vršila obdukcija trupla, ki je ugotovila, da je Valentin Zajce umrl nasilne smrti.

Policija je nato zaslišala še nekatere priče. Tako sta bila zaslišana zakonca kleparski mojster Sitar in njegova žena. Povedala sta, da sta videla tri moške, ki so se na cesti v Obrijah prepirali. Četrte ure za tem se je skozi Obrije vračal iz veselice v Smartnem godec Drobež. Ta je pa videl samo dve osebi, ki sta se v temi na cesti premetavala in tepla. Še predno je Drobež mogel vo-



Če želite, da ostane Vaše perilo trajno in lepo, rabite samo



LUX

127

V sušilnico je padel

Novo mesto, 5. okt.

Pred dnevi je posestnik Turk Franc iz Sel pri Zajčjem vrhu imel opraviti pri svoji sušilnici. Ko se je malo preveč nagnil nad sušilnico, je zgubil ravnotežje in padel vanjo, ter se občutno potolkel po obrazu. Moral je kandijsko bolnišnico.

Stankova izpoved

Po kratkem tajeju se je Stanko, ko mu je nadzornik Močnik predložil vse te okolnosti preiskave, udal in pričel pripovedovati svoje priznanje. Izpovedal je približno tako:

»Zgodilo se je tako: Ko je šel Semraje domov, je pustil mene in Valentina samega pred hišo Ivana Marna. Tine je ves čas kričal, klet in me zmerjal. Prigovarjal sem mu, naj gre k počitku. Tine pa je kričal kar naprej, da ga jaz ne bom komandiral. Nato sem mu obrnil hrbet in hotel oditi. Tine me je tedaj udaril po plečih, da me je kar zabolet. Zaradi udarca sem se okrenil in padel na tla. Tine me je že držal z eno roko na tleh in sicer mi je grabil levo ramo. Pri padcu sem ga namreč potegnil za seboj. Tako sva za trenotek obeležala: jaz spodaj, brat pa na meni. Tine me je, med tem ko sem ležal pod njim udaril po glavi nad levim ušesom in me tiščal t tlom. Posrečilo se mi je, da sem objel brata po pazduhi in si tako pomagal. Tine se je znašal pod meno, nakar sem ga prijel z desno roko za goltanec in mu ga stisnil. Z levo roko pa sem ga tiščal za desno roko. Bal sem se namreč, da se ne bi Tine zopet znašel nad menoj in me potem on poškodoval. Brat se ni branil in se me ni otepal, ter se je takoj umiril. Mislim, da se je potuhnil. Zato sem vstal in odšel domov. Nisem mislil, da sem ga zadavil, temveč, da je le nezavesten. Ves boj ni trajal več kot 2 minuti in je bilo to med drugo in tretjo uro ponoči.«

Da je brat mrtev, sem zvedel približno okoli pol 7, ko me je mati zbudila, mi povedala, da je Tine mrtev in me vprašala: »Ali si ga ti?« kakšno strašno stvar sem zagrešil. Nato sem se preoblekel in šel javit bratovo smrt policiji. Svoje dejanje se zelo kesam, bil sem nekoliko pijan, vendar ne tako, da se ne bi spominjal, kako se je dogodek izvršil. Zelo pijan je bil tudi Tine. Svoje dejanje sem pač izvršil v silobranu.«

S tem je bilo zaslišanje Stanka Zajca končano. Stanko Zajce je rojen 1909 in je bil na dobrem glasu ter še ni bil nikoli kaznovan. Doma je bil priden mladenič in je rad delal. K temu strašnemu dejanju ga je pač zavedla bratova surovost in pa pijska in togota. O pokojnem bratu Tinetu pa je bilo znano, da je bil velik pretepač, saj je pred leti težko poškodoval svojega brata Andreja.

Tako so nas obvestili o vsem dogodku na policiji.

Trgatve naj se prepovedo

Obenem pa nas je policija prosila še, naj opozorimo vse prizadete, da bo odslej dovoljevala veselice, zlasti takozvane trgatve v raznih manjših predmestjih samo, če bosta veselici prisostvovala po dva stražnika, da bodo tako preprečeni izgrede na takih veselicah. Saj je na primer na veselici v Smartnem počenjal pokojni Valentin take izgrede, da ga je moral stražnik vreči ven. Policija je odločena, da bo takoj ukinila vse licence za veselice, če se bodo taki žalostni slučajji še ponavljali.

Ta sklep policije je zelo umesten in ga pozdravljamo. Samo želiti je, da ne bi čakali še enega takega žalostnega dogodka, ampak naj se te razvade takoj prepovedajo! Ali ni eno človeško življenje dovolj? In ali ni gospodarski položaj že dovolj težak?

Iz listov

»Jugoslovane« od 4. oktobra prinaša pod naslovom »O javnem glasovanju pri naših volitvah« dolg članek, v katerem med drugim tako le pravi: »Novi volivni zakon določa javno glasovanje. Na tej določbi se spodbija nekateri inozemski listi, kateri naših razmer se ne poznajo dovolj. Tako tuje mnenje pride silno prav tudi našim nekdanjim strankarjem, katerim je bila in je še danes politična stranka več nego država in njen dobrih. Zavedajo se namreč, da jim je z novim volivnim zakonom in njegovimi določbami za vedno odločeno. Zato vidijo v javnem glasovanju reakcionarstvo najhujše vrste, nedemokracijo in bogosigevanje kaj se vse...«

Gotovito je, da je tajnost glasovanja pri volitvah pridobitev novejših dob, in obenem priznanje volivcu njegove politične zrelosti. Zato je volivna tajnost uveljavljena v vseh onih državah, kjer so ljudske mase že politično izšolane ter se zavedajo visokega etičnega stališča volitev, potom katerih si pridobijo zdravega in dobrega vpliva na upravo lastne države... Tam je tajnost volitev brez dvoma umestna in rodi dobre sadove.

Drugeče je pa seveda v obratnem slučaju, kjer si ljudstvo vlad zgodovinskih in drugih neprilic se ni moglo pridobiti tako velike politične izobrazbe in državljanske vzgoje, da bi samo uvidelo, da je dobrobit vse države tudi njegova lastna korist in potreba, da je država več nego stranka. V takih slučajih je pa volivna tajnost zlo, ker se pod njeno zaščito uveljavljajo često ravno oni elementi, ki si zaradi nepoštenih namenov ne upajo odkrito na dan.

Da je tako, smo videli dovolj jasno pri nas. Saj smo imeli celo vrsto let tajne volitve. In kaj smo doživeli!

Tajnost je pa še v drugem oziru vplivala pri nas demoralizirajoče, bodisi na pripristo ljudstvo kakor tudi na mnoge izobražence. Kakor mnogo drugih moralnih dobrin, tako je vojna doba uničila tudi značajnost in moč. Med volivnimi jih je prav mnogo igralo kaj čudno vlogo. Videli si jih v dobi enih volitev pri različnih strankah. In vsaki so sveto obljubili zvestobo. Ko je pa prišel dan volitev, takrat so pa seveda volili samo eno, če so se sploh udeležili volitev. Zato so navadno dali rezultati volitev docela drugačen izid, kakor pa so prej računale politične stranke in njihovi voditelji... In tako postopanje ne more nikoli imenovati moč, značajno in dosledno ter se mora pred ali slej mashevat nad volivcem samim in nad stranko. In res se je mashevalo za dobi brido.

Da je bilo tako, niso krive mase naroda. Zakaj, velika večina naroda je moralno zdrava, državi vdana in v jedru dobra, često še predobra. Da pa ni še dosegla viske političnega šolanja in zrelosti, so krive zgodovinske prilike in poveljne razmere. Za tako šolanje in zrelost je treba deset in desetletij časa in kolikortoliko mirnega razvoja. Pred vsem pa samostojnosti in lastne države.

Zato je umestno, da je (volivna tajnost) z novim volivnim zakonom odpravljena...«

»Jutro« od 6. oktobra poroča iz Ljubljane dne 5. oktobra: »Danes popoldne od 2 do 5 se je vršil v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti volivni sestanek za dravsko banovino... Sestanek je otvoril in vodil ljubljanski župan dr. Dinko Puc, ki je prisrčno pozdravil iz vse banovine zbrane delegate ter navzoča ministra dr. Kramerja in Ivana Pucelja, katerima so zborovalci priredili velike ovacije. Dr. Puc in oba ministra so nato poročali o političnem položaju in o volivnem pokretu v Sloveniji. Spontano in z velikim, soglasnim odobravanjem je bila proglašena kandidatura ministrskega predsednika Petra Živkovića za nosilca državne vlade. O tem enodusnem sklepu je bil predsednik vlade brzojavno obveščen.«

»Jugoslovane« od 6. oktobra poroča iz Belgrada 5. oktobra: »Včeraj so se v vsej državi vršile številne volivne konference, ki so vse brez izjeme sklenile, da bodi nosilec državne vlade sedanji predsednik vlade g. Pera Živković. Vsi ti sklepi so se izvršili spontano in po lastni iniciativi naroda, ker je hotel narod na ta način izreči predsedniku vlade svoje priznanje za njegovo zvesto jugoslovansko politiko od 6. januarja naprej in se mu s tem tudi zahvaliti za njegovo delo. Obenem pa je hotel narod s tem manifestirati tudi svoje jugoslovansko prepričanje. S tem, da ima ves jugoslovanski narod enega nosilca vlade, se naj vidno manifestira, da je jugoslovanska ideja združila ves narod. Pod enotnim vodstvom stopa enoten jugoslovanski narod v boj za zmago nacionalne misli... Do konca tega tedna bo rešeno tudi vprašanje sreskih kandidatov, nakar se prične zadnja faza zmagonosne volivne borbe za jugoslovansko idejo.«

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon
Rodentstock, Voigtlander

Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

Kulturni obzornik

Koncert Karla Rupla

▼ ponedeljek 5. oktobra je koncertiral v Unim domači goslač Karel Rupel. Odlično gojenec domače šole prof. Jana Slaisa se je izpopolnjeval na Češkem in Francoskem in si kljub svoji mladosti že danes, zlasti v tehničnem oziru pri nas težko najde med mlajšimi resnejšega telmeča. Zlasti, mislim, francoska šola mu je dala veliko uglejanosti in fineze v prednašanju, kar je že parkrat dokazal in si priboril z njo uspeh.

S temi programi je tako. Eden bo izbral program vsebinski notranje enoten, kakor odgovarja njegovim notranjim težnjam, drugi postavi na program kar se da mešanega blaga, da ne bi dolgočasili ljudi, tretji verujejo v neke standard skladbe svoje literature, brez katerih ne sme biti noben koncert in nekateri izbirajo baš take kose, v katerih morejo tehnično briljirati. Ruplov program: Bach, Tartini, Oester, Dalerose, Ravel, Debussy, Tartini-Kreisler in Wieniawski, notranje ni kdovekaj enoten in nudi vsakega malo, kvalitete in tehnike in lirike in lahkotnega stila ter interesnosti, pa še domačo noviteto zraven.

Bachov koncert v A-molu (Allegro non tanto, Andante, Allegro assai) je odlično in priljubljeno delo, formalno prenos koncerto grosso v predal violinske skladbe. Tartinijeva sonata Vražji trilek je umetnostno komaj toliko pomembna kakor tehnično eden izmed vrhuncov, o katerih sanja mlad violinist. Oesterjeva Fantazija je trodelna skladba polifonno kontrapunktične smeri, ki pokaže tupačam še močan harmonski efekt. Je interesanten polizkus, toda čedalje bolj se zdi, da polifonski stil ne prenese tolike razdrobljenosti, kakor bolj obširne izpeljave. V drugem delu programa smo čuli tri krajše francoske impresionistične stvarce, zanimive Tartini-Kreislerjeve variacije stareza Corelli-

Odprti srce, odprti roke

Te dni pobira po Ljubljani gđc. Sagadin Minika, predsednica Zveze služkinj v Belgradu, prišpevke za zgradbo doma slovenskih služkinj, v katerem bo zavetišče za služkinje in posredovalnica za službe ter prenočišča za brezposelne in onemogle članice. Pobirala bo po vsej okrajih Slovenije in upamo, da bo naša letela na dobra srca. Saj je vprašanje naših ljudi v Belgradu tudi vredno pozornosti, in kdor njim pomaga, pomaga sestram, ki si v tujini s težavo služijo svoj kruh.

Pokažimo, da razumemo plemenito stremeljenje zveze in ga podpiramo po svojih močeh.

Ob Gradaščici navzgor

Dela v Gradaščici so še vedno zelo živahna ter hitro napredujejo. Vsak dan se lahko opazi napredek, ob vsakem obisku lahko vidite kaj novega. Delavci z deli hite, ker nameravajo prihodnjo soboto že spustiti vodo v Gradaščico. Potem ne bo več mogoče delati tistih del, ki so v strugi. Sicer pa bodo glavna regulacijska dela v teku tega tedna v resnici končana. Zdaj so obložili že oba bregova od Trnovskega mostu navzgor do Mirja z obsekanim podpeškim kamenjem. Na Mirju zidajo zdaj na več krajih male stopnjice do struge, prav tako na trnovski strani. Vsak posestnik, kateremu meji zemljišče do Gradaščice, si je namreč pridobil, priposestval pravico pranja ali vsaj zajemanja vode v Gradaščici; to pravico hoče vsak ohraniti tudi zanaprej. Ker pa bi mu te pravice bile z regulacijo ohranjene v toliko, ker bi mu bil dostop do vode po reguliranih bregovih otežkočen, zato zahteva vsak, naj se mu zgradijo do vode stopnjice. In res je nastalo zdaj ob bregovih Gradaščice vse polno takih malih stopnjic, ki mimo vsega strugo še poživljajo ter napravljajo kraj bolj romantičen.

Na Mirju, kjer napravi Gradaščica ovinek, se bo nekoč razprostiral lep park, ki bo prišel ob Dobrilovi ulici, končal pa ob robu Gradaščice. Park bo seveda Gradaščica le poživljala. Park je zamišljen tako, da bi vanj vodile v vsej dolžini Dobrilove ulice skoraj sto metrov dolge stopnjice. To vse se bo seveda napravilo šele pozneje, ko bo Mirju tudi drugače popolnoma urejeno.

Trnovski most je zgrajen ter zdaj zasipajo na obeh straneh velike praznine, ki so nastale radi oboka. Zasuli so že toliko, da zdaj že lahko vozijo čez most prazne vozove. Tudi dve piramidi iz obrezanega podpeškega kamenja sta že skoraj popolnoma dograjeni. Sploh imajo zdaj glavno besedo pri mostu, okrog njega ter deloma tudi v strugi od mosta navzgor kamnoseki.

Niže od trnovskega mostu so postavili opaž za nov železobetonski most, ki ga bodo zgradili na mesto sedanje lesene brvi, ki stoji pred Tenetoveto gostilno. Med to brvjo in mostom poleg zapornic pa so zgradili široko perishe na obeh straneh Gradaščice. Eno perishe bo za Krakovčanke, drugo pa za Trnovčanke. Pozneje bodo seveda napravili k perishe lepe dohode, urejene bodo tudi brežine na obeh straneh Gradaščice.

Danes zvečer odločljina Matsch borba Kop - Travaglini

Kaj bo danes

Drama: Dogodek v mestu Gogi.
Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava.
Union: Odločljina borba: Kop: Travaglini.
Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

© Delavski prosvetni večer v počastitev Krekovega spomina priredi Centrala Krekovih družin v Ljubljani v četrtek, dne 8. oktobra 1931 ob 20 zvečer v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Spored: 1. Kreku. Deklamacija (Pregej). 2. Dr. Janez Ev. Krek, oče kršč. socializma. Predava France Terseglav. 3. Dr. Janez Ev. Krek v praktičnem delu na rešitvi delavskega vprašanja. Predava tov. J. Gostinčar. 4. Borci: Taborna scena. 5. Film: V kraljestvu premoga. — Na večeru sodeluje tamburšaki zbor. Vstop prost.

© Vsi Belokranjci, ki žive v Ljubljani, se vabijo na prijateljski razgovor, ki se vrši danes ob pol 9 zvečer v mali dvorani restavracije Zvezda. Predmeti: Kako pomagati Belokranjci, ki je letos radi suše težko prizadeta. — Pripravljalni odbor.

© Novo tovarniško poslopje, ki ga gradi tvornica žameta ob Vodovodni cesti, je že dograjeno. Zdaj so zidariji že pričeli z ometavanjem zunanjih sten. Postavili so tudi že ogrode za streho, ki bo steklena, kakor so vsa podobna tovarniška poslopja. Veselo je to, da se v času te hude stiske in gospodarske krize najde še kdo, ki misli na po-

jevega temata, pa nekako je prišel tudi še Wieniawski zraven, ljubljenece salonov.

Karel Rupel je pokazal prav lepo tehnike, izredno finezo in smotnost, opipljnost v prednašanju, stremeljenje po tem, da bi podal razne skladbe v odgovarjajočem žanru in precej umetniške inteligence, ki je resno vrste, kakor kaže, ne misli postati kje kak profesor in s tem utihniti za svet, nego se misli udeleževati na koncertnem odru, kar je vse hvale vredno. Naj bi ga slab obisk tega koncerta ne oplašil. Nikakor slab obisk ni znak slabega koncertanta, nego vsega mogočega, tudi gospodarske krize včasih.

Za svoja leta je Rupel pokazal doslej več kakor bi normalno pričakovali. Za sedaj, mislim, ima manualnega, tehničnega znanja toliko, da se lahko mirno posveti svoji notranji, duhovni poglavitni v umetnost in dela njenih velikih genijev. Le dognana svetovnonazornost more imeti dognano in sklenjeno, trdno umetnostno prepričanje, in le to more roditi sklenjen, trden, oseben umetniški stil. Toda vse to je vprašanje dolgoletnega notranjega izobraževanja, kar ni istovestno z okusom, znanjem itd., nego z duhovno vsebino osebnosti. Prej ali slej dobi vsak talentiran umetnik svojo osebnostno trdno umetniško hrbtenico in pri Ruplu je ta že danes nakazana. Trdno bo šel naprej, naša dolžnost pa je, da mu damo, če že ne moremo, toliko gmohte, vsaj moralno trdno oporo, priznanje in zahvalo.

Na klavir je spremljal violinista g. Marijan Lipovšek. G. Lipovšek je priznan spremljač in eden najodličnejših mlajših pianistov. On se izvanredno inteligentno akomodira kot spremljač in se je tudi to pot izvrstno obnesel ter mu gre dobišen kos zahvale za uspeh koncerta.

Gottscheer Volkstum. To je naslov zanimivega delu, ki ga je sestavil bivši kočevski učitelj W. Tschinkel in ki je pred kratkim izšlo v Kočevju. Na 250 straneh srednje osmerke objavlja namreč sistematično zbrano narodno blago naših Kočevčarjev, razen narodnih pesmi.

Ljubljana

večanje obrata ter ga tudi izvrši, kakor to podjetje.

© Umrlj v Ljubljani. V času od 26. sept. do 2. oktobra 1931 so umrli: Peterlin Anton, 63 let, mizar, Hranilniška cesta 7; Berk Adelgunda, 35 let, hiračka, Vidovdanska cesta; Mühleisen Marija, roj. Rudesch, 78 let, vdova drž. uradnika in hišna posestnica, Stari trg 21; Gabrovšek Milica, 24 let, učiteljica, Dolenjska cesta 50; Bajželj Ivan, 62 let, posestnik, Gasilska cesta 7. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Lužan Antonija, 62 let, dnarica, Bitnje; Planko Maks, 42 let, spreved. drž. železn. Florjanska ulica; Prime Josip, 55 let, revident drž. žel. v pok., Masarykova cesta; Burja Avgust, 3 mesece, sin strojnika, Črnomelj; Smolič Janez, 72 let, posestnik, Lahovičovo-Novovo mesto; Malovrh Jožef, 35 let, kuhar, Vič; Cerar Franc, 24 let, zidar, Zaboršč; Kerstnik Ignac, 26 let, kajzar, Dvorska vas; Strukelj Frančiška, 22 let, hčr posest., Bežaji 1; Kozar Alojzija, 27 let, žena rudarja, Hraštnik; Miklič Al., 22 let, mizar, Karmeljevo pri Mirni poti; Smrekar Ivana, 59 let, vžitkarica, Zador, p. Hrušica; Jeltnik Marta, 3 mesece, hči šoferja, Zaločarjeva ulica; Zajec Jožefa, roj. Tavčar, 53 let, žena delavca, Karlovska cesta 10; Justin Ivan, 40 let, žagar, Jezersko nad Kranjem; Pirnat Edvard, 46 let, trg. sodrnik, Švabičeva ulica 15.

Vsak petek sveže

morske ribe

Ant. Stacul, Šelenburgova ulica

© Na Poljanskem nasipu kopljejo zdaj jarek, vanj pa polagajo manjše cementne cevi, skozi katere bo pozneje potegnjen električen kabel. Ta kabel bo napeljal iz mestne elektrarne do Ljubljane, ob njej do Židovske ulice, po Vegovi ulici na Rimsko cesto in v transformator na križišču Tržaške, Bleiweisove in Rimske ceste.

© Posipanje cest. Zdaj nasipajo Linhartovo ulico z močno plastjo debelega gramozja. V bližnjo Detelovo ulico dovažajo grušč, cestno blato in gramoz, da bo počasi cesta uporabna za vožni promet. Nasipajo tudi še nekatere druge ceste, ki so bile zadnji čas zelo zanemarjene ter so postale že kar preveč kotanjaste. Zlasti Resljeva in Jegličeva cesta sta tak, da se jih vsak voznik upravičeno boji in izogiba.

© Transformator na Bleiweisovi cesti, ki je bil postavljen pred leti ter je zelo kvaril lice tamkajšnega okolja, bodo vendarle podrl. Zdaj kopljejo poleg transformatorja 4 m globoko jamo, ki jo bodo zbetonirali, potem pa vanjo položili transformatorske naprave. Svet, ki ga kopljejo, je večinoma ilovnat. Ko bo transformator odstranjen s tega trga ter skrit pod zemljo, bo okolica precej pridobila. Bilo bi pa seveda potrebno, eploh regulirati in urediti tamkajšnje okolico. Med Bleiweisovo, Groharjevo in Aškerjevo ulico bi tako nastal lep trg, ki bi močno dvignil lice Ljubljane na njenem zahodnem koncu.

© Most pod Trančo. Stranski temelji za novi železobetonski most so sezidani do višine ostalih obrežnih zidov v Ljubljani. Zdaj pripravljajo opaž za nastavek obrežnega temelja na desni strani Ljubljane. Hkrati bodo napravili kanal ob mostu, ki je do tu in od tu dalje že narajen, treba ga je le še zvezati. V strugi Ljubljane lovažajo z bližnjih kupov pret ter jo stresaajo z močne pihote, ki so jih bili zabili v blato. Tako bodo napravili zagatno steno, da ne bo udirla voda v srednjo strugo, kjer prično kmalu betonirali srednji betonski nosilec. Kakor smo že poročali, bo nosilec 15 metrov dolg, čez 2 metra pa širok.

© Levstikova ulica, ki teče vzporedno z Bleiweisovo cesto vzdolž železnice, je nujno potrebna popravila. Zlasti do Erjavčeve ceste je cestišče v Levstikovi ulici strašno jamasto. Prav tako zanič so hodniki, zlasti oni na desni strani proti Vrtači. Ploščice so udrt, nerodno ven strleče, prav tako robniki ob straneh. V vsej bližnji okolici so zadnja leta hodnike asfaltirali, zlasti Erjavčeva cesta je zadnji čas dobila moderen, širok asfaltni hodnik, zato bi bilo tudi v Levstikovi ulici storiti prav tako. Na Vrtači je zadnji čas zraslo toliko novih stanovanjskih hiš in vil, da je ta ulica, prej nekoliko od rok in zato bolj samotna, zdaj postala zelo živahna in prometna.

Poizvedovanje

Najdena zapestnica. V nedeljo je bila po enajsti maši najdena v franciskanski cerkvi zlata zapestnica z dragocenim kamnom. Katera jo pogreša, naj se oglasi v zakristiji pri franciskanih.

Izgubila je v nedeljo zjutraj gospodična na poti od gimnazije na Poljanski cesti za Gradom do Dolenjskega kolodvora nov ženski čevlji. Najditelj naj ga odda: Gestrinova ulica 6-II-6 (rdeča hiša na Poljanski cesti).

Celje

© Nezgoda mestnega avtobusa. V ponedeljek 5. t. m. je privozil mestni avtobus iz Kozjega okrog 7 proti St. Juriju, ko mu je nenadoma zlomila vzmet na sprednjih kolesih. Ko se je hotel ob nekem križišču izogniti nekemu vozu, je zdrknil radi defekta avtobus v cestni jarek, pri čemer se je zdrobila neka šipa, od potnikov pa ni bil nihče težje poškodovan. Okoli 10. ure je privozil rezervni avtobus iz Celja, naložil potnike in odpeljal poškodovani avtobus v Celje.

© Zagonetna nezgoda. V nedeljo 4. t. m. je šla 24-letna dnarica Uršula Neratova na postajo v Smarje ob Paki, da bi se peljala v Soštanj. Ker je vlak zamudila, je šla peš v Paško vas. Nenadoma je začutila bolečine v glavi in se onesvestila. Ko se je zbudila, ni vedela ničesar povedati, kaj da bi se bilo zgodilo. Ima pa dve veliki rani na glavi. Prepejčali so jo v celjsko bolnišnico.

© Od lovea obstreljen. V nedeljo 4. t. m. je mahnil 40-letni posestnik Franc Začnik iz Savine pri Ljubnem po cesti, ko je nenadoma počil strel iz gozda in ga je zadela krogla v desno nogo. Bil je slučajno obstreljen od nekega lovca. Nahaja se v javni bolnišnici v Celju.

© Pobesneli bik. V petek 2. t. m. je neki pobesneli bik podrl na tla 28-letnega posestnika in kolarja Antona Fiedlerja iz Boletine pri Ponikvi. Bik mu je prebodel desno nogo. Fiedler se je moral zateči v celjsko bolnišnico.

© Prvi prosvetni večer v letošnji semaji. V ponedeljek 5. t. m. ob 8. uri zvečer se je vršil 1. prosvetni večer tekoče sezije v Ljudskem domu. Za prvo točko so nam zapeli pevci KPD nekaj slovenskih pesmi, nato je povzel besedo predsednik KPD in nam orisal v uvodni besedi pomen prosvetnih večerov in obenem tudi letošnji program. Nato je podal besedo g. pisatelja Finžgarja, ki je v zelo globoko zamišljenem govoru orisal »Nalogo mladega slovenskega pokoljenca«. Predavatelj je žel za svoja izvajanja burno priznanje poslušalcev.

Jesenice

V nedeljo popoldne se je na odru Krekovega prosvetnega doma drugič pela Kalmanova opereta »Čaršaka knežinja« pri razprodnih dvorani z še boljšim uspehom ko pri premijeri. Vsi igralci so izborni rešili svoje, nelahke vloge. Prihodnjo nedeljo 11. oktobra se opereta ponavlja zvečer ob osmih.

Jesenjanje še vedno grade stanovanjske hiše. Nekateri izmed teh so v najmodernejšem slogu postavljene, nekatere celo s ploščnatimi strehami. Mnogi izmed takih graditeljev, ki so po večini tovarniški delavci, dajo hišo blagosloviti, preden se vselijo vanjo. Preteklo nedeljo sta bili dve taki novi stavbi blagoslovljeni. Ena izmed teh je last mladega g. Franca Torkarja, ki stoji tik ob železniškem nasipu. Lep in hvalevreden je tak običaj.

Prihodnjo nedeljo 11. oktobra bo v mali dvorani Krekovega prosvetnega doma misijonska razstava, na kar že danes opozarjamo. Ob tej priliki bo v veliki dvorani ob pol 4 popoldne misijonsko predavanje g. Peršuha in č. g. dr. Ehrliche. Predavanje bo s skioptičnimi slikami. Za šolsko mladež bo razstava odprta v soboto ves dan, za odrasle pa v nedeljo. Jesenjanji, poslušajte se te prilike in oglejte si to prezanjivo razstavo!

Krško

Uspehi blejskega turnirja so se tudi v Krškem pokazali. Ze prej je bilo t uprecej dobrih šahistov, zadnji turnir pa je dal pobudo, da so se pretekli teden zbrali in sklenili ustanoviti šahovski klub. Upajmo, da bo njegovo bivanje daljše od raznih raznih sportnih klubov, ki so v Krškem že zrastle in usahnili.

Ta teden se bo začela na tukajšnji meščanski šoli obrtna trg. nadaljevalna šola.

Akademiki kot zadnji izmed dijaštva odhajajo v Zagreb in Ljubljano. Srednješolci so že pred mesecem odšli na razne šole predvsem na učiteljske. Kljub temu je tudi doma še ostalo precej nadebudnega naraščanja: v meščanski šoli je okoli 150 učencev, dočim jih je na ljudski okrog 185. Kar lepo število.

Cerkveni vestnik

Cerkvena slavnost. V nedeljo, dne 11. oktobra, priredi Družba sv. Petra Klaverja cerkveno slavnost v čast svojemu nebesnemu patronu sv. Petru Klaverju na sledeči način: V cerkvi sv. Jožefa pri oo. jezuitih ob 6 zvečer misijonska pridiga. Msgr. dr. Učič. Nato litanije in sv. blagoslov, k sklepu darovanje za uboge afriške misijone in himna v čast sv. Petru Klaverju. Prisrčno vabimo k obilni udeležbi.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 7. oktobra: DOGODEK V MESTU GOGI Red E.

Četrtek, 8. oktobra: Zaprtro.

Petek, 9. oktobra: PRITLIČJE IN PRVO NADSTROPJE. Red A.

Sobota, 10. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. Red C.

Nedelja, 11. oktobra: KRALJ NA BETAJNOVI.

Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Danes v sredo 7. t. m. se ponovi »DOGODEK V MESTU GOGI« za red E. — V četrtek ostane drama zaprtro.

OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 8. oktobra: LATerna (LUCERNA), premijera. Izven.

Petek, 9. oktobra: Zaprtro.

Sobota, 10. oktobra: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. opereta. Premijera. Izven.

Nedelja, 11. oktobra: VIJOLICA Z MONTMARTRA. opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 12. oktobra: Simfonični koncert opernega orkestra v Unionski dvorani. Izven.

V četrtek, dne 8. t. m. se odprla operna sezona z Novakovo muzikalno pravljico »Laterna«. Libreto opere je nacionalno probujoč in opera zavzema odlično mesto v novejši češki glasbi. To zasluži vsled svoje tople melodioznosti in številnih nacionalnih motivov, ki prepletajo vse delo. »Laterna« bi lahko imenovali moderno »Prodano nevesto«. Predstava bo vrši izven abonmana. Predprodaja vstopnic ob sreda dalje.

Gledališka dnevna blagajna bo poslovala v sredo in četrtek še v dramskem gledališču, na kar prav posebno opozarjamo. Vstopnice za premijero opere »Laterna« se dobijo torej v drami v sredo in četrtek od 10. do 13. in od 15. do 17. ure.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 7. oktobra: Zaprtro.

Četrtek, 8. oktobra ob 20. uri: »SLABA VEST«. C

Petek, 9. oktobra: Zaprtro.

Sobota, 10. oktobra ob 20. uri: »VOLTONE«. A.

Dnevna kronika

Pevska zveza

Razpis nagrade. Pevska zveza razpisuje tri nagrade v zneskih 500, 300 in 200 Din za pesmi, pisane za moški, mešani ali ženski zbor v obsegu približno vsaj 8 strani »Pevece«, neoporečne vsebine in oblike, pisane tako, da jih zmorejo vsaj naši boljši zbori. Rokopisi ne smejo biti pisani lastnoročno, na vrhu naj nosijo »Geslo«, ki naj bo napisano tudi s tujo roko na zaprti kuverti, v kateri bo skladateljevo ime in naslov. Rok do 1. jan. 1932. Pevska zveza v Ljubljani si pridržuje pravico, da natisne nagrade in nenagrade pesmi. Pesmi na naslov: Pevska zveza v Ljubljani, Kemenskega ulica 12.

Zborom, ki so sodelovali pri koncertu dne 8. septembra, smo poslali v spomin slike. Došle zahvale nam pričajo, da so jih zbori izredno veselili. Upamo, da so jih vsi zbori prejeli.

Za prih. koncert dobre priglaseni zbori note še ta teden. Do tedaj naj študirajo iz pesmarice Mohorjeve družbe I. del štev. 54, iz II. dela štev. 5, 34 in 57.

»Pevece« št. 7/8 izide še ta teden.

Na vprašanja, se li dobe fotografije o zadnjem koncertu, sporočamo, da se dobe razne fotografije v obliki razglednic po 5 Din a pošto, velike slike, kakršne so dobili zbori, pa po 25 Din nenalepljene, 30 Din nalepljene in z napisom. Vse s poštnino vred. Naročite jih pri Zvezi!

Zbore, ki so nam še dolžni za znake, legitimacije ali prenočišča, prosimo, da nam čimprej ukažejo zneske. Položnice dobre prihodnji teden.

Odbor.

Smrt na Jesenicah

Jesenice, 5. okt.

V Kurji vasi sta se v stanovanju tov. delavca Zupana igrala dva otroka ter vlekla za palico. Ker je mali Zupan palico spustil iz rok, je padel vzpadi v posodo napolnjeno s krompirjem ter se po spodbijem života poparil. Kljub zdravniški pomoči je fantek opeklinam podlegel. To je na Jesenicah v kratkem času že drugi enak slučaj nesreče s poparjenjem.

Železniški uradnik na jeseniški postaji se je v soboto v dopoldanskih urah zastrupil, izpil je večjo količino lizola. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je kmalu umrl. Zapustil je več pisem, eno izmed teh naslovljeno na duh. svetnika g. Kastelica, v katerem prosi samomorilec, naj bi ga cerkveno pokopal. Pač izreden slučaj. Vzrok samomora je baje neozdravljiva bolezen.

Na Dobravi pri Jesenicah je umrl obče spoštovani Miha Cop, p. d. Strojov Miha. V nedeljo so ga ob velikanski udeležbi vseh občanov pokopali. Ob odprtem grobu mu je spregovoril bivši gorijski župan g. Jakob Jan.

Tatvina in pretepanje

Grosuplje, 6. okt.

Včeraj okrog osmih dopoldne se je priklatil neznan moški postopaj v stanovanje posestnice Franciške Mehle, katere hiša stoji blizu cerkve na hribu. Odnesele je 6 zlatih prstanov, dolno zlato žensko verižico, dočim je dve uri pustil, dalje okrog 90 Din denarja. Kradel in brskal po predalih je lahko brez skrbi, ker ravno slučajno ni bilo nobenega domačega v bližini, hiša pa je bila odprta. Nato pa je zginil proti Ponovi vasi, kjer so ga ljudje videli.

Ko je prišel eden izmed domačih sinov domov, je takoj zapazil, da je bil neki dolgooprtnost v sobi: hitro je stvar naznanil orožnikom, ki so šli takoj na zasledovanje. Domači so po izpovedi sosedov, ki so ga opisali, ugotovili, da je isti, ki je pred enim tednom pri njih eno noč spal. Dobrota je sirota — posebno danes.

V nedeljo so bili fantje v okolici precej bojevit — seveda vsled preveč zavžitega alkohola: torej je denarja še vedno dovolj za pijačo, dočim je skoraj povsod velika revščina in kriza. Tako je nekdo udaril s topim krdmetom posestnikovega sina Antona Skubica iz Vel. Lipljen št. 13 pri neki gostilni istotam. Udarce je priletel na glavo, vendar k sreči ne bo hudega, ker je ostala kost nepoškodovana.

Pri božjepotni cerkvi sv. Lucije na Dolah nad Grosupljem je bilo v nedeljo žegnanje. Zaradi lepega vremena je prišlo zelo veliko ljudi. Isti dan je bila v sosednjem kraju Vel. Stari vasi, veselica, ki so jo priredili grosupeljski gasilci. Na njej se je zbralo veliko ljudi, zlasti fantov, iz raznih krajev. Proti večeru so postali duhovji precej razburjeni in da ni prišlo do kakšnega hujšega pretepa, se je zahvaliti le čuječnosti gg. orožnikov.

Koledar

Sreda, 7. oktobra: Marija Devica, kraljica sv. rožnega venca. Justina, devica.

Osebnosti

— Poročila sta se na Ježici posestnikov sin Kušar Karel iz Savelj ter Blas Marija z Ježice. Mlademu paru, obema iz zavednih krščanskih rodbin, želimo mnogo sreče!

Novi grobovi

† V Črnomlju je umrl 5. t. m. Anton Vardjan. Pogreb bo v sredo popoldne. N. p. v m. f. Preostali nam žalje!

† **Smrtna kosa v Hrastniku.** V nedeljo popoldne so položili na farnem pokopališču na Dolu pri Hrastniku k večnemu počitku gospo Ano Marcusovo roj. Morscher, soprogo dr. Jos. Marcusa, ki je bil nad 35 let rudniški zdravnik v Hrastniku in splošno znana osebnost. Leta 1919. se je preselil v Slov. Bistrico, pozneje pa v Maribor, kjer biva še sedaj. Umrl v večni pokoj, preostali nam žalje!

Ostale vesti

— Pogreb † kanonika Antona Zlogarja v Norem mestu bo danes ob 4 popoldne in ne ob 3.

— **Nova maša v Zagorju.** Velika slovesnost je bila zadnje nedelje za vso našo obširno župnijo sv. Petra in Pavla v Zagorju. Ta dan je opravil preč. gospod Venceslav S. n. o. svojo prvo sv. mašo ob ogromni udeležbi domačinov in okolišanih, ki so pokazali svoje veselje nad novozidanim božjim služabnikom. Sicer pa mu vsi in vsa župnija iskreno čestita nad toliko častjo in mu kliče: Živel naš izvoljenec in posrednik!

— V Včeraj objavljene osmrtnice gospe Franciške Ingolci se mora pravilno glasiti Angela poročena Krezenbacher, ne pa Angela rojena Krezenbacher.

— **Učiteljsko zborovanje za kamniške okraj** se je vršilo v soboto 3. oktobra v Domžalah. Po predavanju o šolski telovadbi so se obravnavale stanovske zadeve ter tudi volitev odbora novega društva JUU. Za predsednika je bil ponovno izvoljen šolski upravitelj v Trzinu g. Anton Arriagler.

— **Prenočljeno šolsko postopje** bodo blagoslovili ob proslavi 10-letnice obstoja šole 11. oktobra 1931 v Senkovem turnu. Ob pol 2 popoldne bo cerkvena slovesnost in blagoslovitev šolskega postopja. Nato govori predstavniki oblasti. Ob 3 pa bo akademija. Po akademiji prigrizek za povabljenе.

— **Vpisovanje na zagrebški univerzi.** Odbor JKAD »Danica« javlja svojemu članstvu, da je podaljšan rok za vpisovanje na tukajšnji univerzi do vključno 14. oktobra 1931.

— **Nož je pel...** Belko Ivan, rudar, doma iz Doblič, okraj Črnomelj, in Matija Božič sta bila preteklo nedeljo v gostilni Vertič v Dobličah. Tam je bilo še več drugih fantov, ki so tudi precej pili. Iz besedičenja se je izcimil prepir in tepež, v katerem sta imenovana dva dobila z nožem rane v noge tako močno, da sta bila pripeljana naslednji dan v kandijsko bolnišnico.

— **Nesreča pri obiranju jabolk.** Kante Ivan, železniški upokojenec v Hrastih pri Mirni peči je v sliškem sadovnjaku z drugimi obiral jabolka. Zlezel je na drevo, pa se mu je pod nogami zlomila trhlja veja in moč je padel na tla ter si zlomil desno ključnico.

— **Ne nasledajte inozemskim trgovskim potnikom!** Ze večkrat smo mi in pristojne trgovske organizacije svarili čitatelje pred nakupi blaga od inozemskih trgovskih potnikov. Sedaj se je dogdil nov slučaj, ki naj bo v ponovno svarilo našim ljudem. Neki državni uradnik je kupil od takega trgovskega potnika blago. Iz originalnega računa je razvidno, da je inozemski trgovski potnik zapisal mesto naročene ene srajce kar tri in računl vsako po 315 Din, spodnje hlače pa po 300 Din. Ker blago ne odgovarja naročilu, je naročnik poslal blago takoj nazaj, inozemska trdnja ga pa noče prevzeti, ker se sklicuje na izvršeno kupčijo in podpis naročilnega lista. Z žadevo bo imelo opraviti sodišče. Zato ponovno opozarjamo vse na slabe izkušnje z inozemskimi trgovskimi potniki in priporočamo, da kupujejo le pri naših trgovcih. Kupujmo domače blago!

— **Zgradarina po novem davčnem zakonu** z dne 8. II. 1928 Ur. l. št. 75-26, in pravilnika z dne 28. XII. 1928 Ur. l. št. 402-121 z upoštevanjem zakona o spremembah z dne 23. V. 1930 Sl. l. št. 35 in 36-20. Pojasnila, ključa za izločitev mestnih davčin, za preračun osnovnega, dopolnilnega davka, zamudnih obresti in razni vzorci. Dodani so še ključa za preračun dopolnilnega davka k pridobitini z vsemi, medsebojnimi, istotako za zemljarino. Uredil in sestavil Lovro Novak, davčni kontrolor in referent za zgradarino pri davčni upravi za mesto Ljubljana. Cena knjižice Din 25.—. Knjižica bo dobro služila vsem hišnim posestnikom, ki morajo ta mesec vlagati svoje prijave dohodkov od zgradb za leto 1931. Knjižico toplo priporočamo. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Ravnotam se dobe tudi potrebne tiskovine za napoved zgradarine, pola stane Din 1.—.

— **Prvi smeh dojenčka** zazveni navadno po kopelji. Ko padajo neskončno majhna nežna zrnca Palmira-Baby praška za posipanje na njegovo kožo, se dojenček veselo zasmehi. — Veseli se življenja in hlačečega učinka po Palmira-Baby prašku.

— **Tovarna Josip Reich** sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

Trbovlje

Za prvenstvo Trbovelj so se bili oz. brali nogometaši moštvi SK Amater proti SK Trbovlje. Zmagal je odnesel SK Amater z 3:1. Ker je bilo splošno zanimanje, kdo bo prvi, je bila lepa udeležba. Zmagal je tudi SK Mladost iz Trbovelj proti SK Delavec v Hrastniku s 5:3.

Uspeh akrobatov na vrvi je bil velik. saj so vse razgibali in pridobili nebroj častilcev, ki so simpatizirali z mladimi slovenskimi fanti, ki so se res izkazali mojstre — kako ravno je njihove blaginje zadovoljen, ne vemo, gotovo pa so jim ljudje hvaležni, ker so jim priskrbeli poceni izredno zabavo in užitek, da se je za par ur pozabilo na vsakdanje skrbi in so se vsi pogovori sukali samo okoli fantov na vrvi.

Balkanijada

(Od posebnih poročevalcev.)

Sofija, 3. oktobra.

Kolesarske tekme so pričele 3. oktobra na kolidromu v Borisovem parku. Malo po 10. zaigra vojaška godba narodne himne vseh treh držav, ki so se udeležile kolesarskih tekem t. j. Grčije, Jugoslavije in Bolgarije.

Izvedlo se je najprej 6 tekem po 2 dirkača, 3 runde je 1 km. skupno 12 kolesarjev po 4 iz vsake države. Tekme se vrše na novo zgrajenem, še ne popolnoma dovršenem betonskem dirkališču, kakršnega naši fantje niso vajeni. Od 6 tekem dobi Bolgari 4, Grki 2.

Pri teh tekmah poraženi, tekmujejo v 2 serijah 3 kolesarji med seboj in tukaj so zmagali Oblak Janko (Vrhnik) in Rozman (Maribor). Nato je 10 Bolgarov startalo na 10 km. Od 10 vozačev so le trije prevzeli progo, ostali padli.

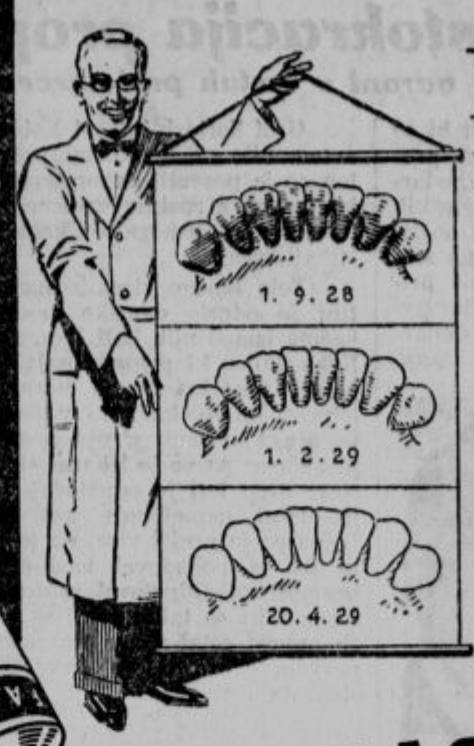
Konec predpoldanske kolesarske tekme je bilo tekmovalje 4 Jugoslovancev in 4 Grkov na 5 km. Prvih pet tur je bila izenačena borba. Naši so pričeli pritiskati. Vnela se je živahna in napeta borba. Občinstvo, ki je bilo poučeno od nekega Slovenca, da tekmujejo Slovenci in Hrvti, je pričelo klicati »Oblak! Oblak!...«, ker je malo zaostal. Tekma je končala v prid Jugoslavije, ter se vrši jutri 4. oktobra nacionalna tekma jugoslovanskega in bolgarskega moštva.

V splošnem se mora ugotoviti, da so Bolgari v premoči ter zato je za njih jutrišnja zmaga zagotovljena, ako niso bili v današnji tekmi njihovi najboljši dirkači toliko poškodovani pri padcih, da bi to vplivalo na izid tekme v vztrajnosti na 150 krogov t. j. 150 km. Jugoslovansko moštvo se je že privadilo nevarnemu betonskemu, zelo strmemu igrišču, pač pa je pokazalo, da bo v bodoče pri večjem treningu zelo nevarne tekme Bolgarom, kateri so tudi novega betonskega igrišča ne boje, zato so pa padali tudi kot muhe.

Atene, Faleron 3. oktobra.

Naša lahkoatletska reprezentanca je odpotovala v sredo iz Zagreba v Atene. Kakor ponavadi tako je bilo tudi letos, nekateri najboljši atleti so ostali doma. Od naših rojakov sta odšla samo dva: Šporn in Skok. Za potovanje je bilo, kar tiče naših oblasti poskrbljeno dobro. Privikrat so delali letos ovire Grki, ki so hoteli, da se naši atleti preselijo na meji v grški vagon. Naravno, da vodje potovanja niso dopustili, da bi se atleti

SARGOV



Niti 8 mesecev

V tem kratkem času je bil zredno uporabo Kalo-donta v enem težkem slučaju zobni kamen popolnoma odstranjen. Samo Sargov Kalo-dont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulfocinoleat po Dr. Bräunlichu). Tako si more sedaj vsakdo ohraniti zdravje in lepoto zob.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Maribor

□ **Razstava mesta Maribora.** Jutri, 8. oktobra se odpre ob pol 12 razstava mesta Maribora v bivši kavarni v mestnem parku. Razstava mesta Maribora je vzbujala že na razstavi slovenskih mest na letošnjem velesejmu v Ljubljani upravičeno pozornost. V Mariboru bode pa še pomnožena s številnimi predmeti, katerih ni bilo mogoče v Ljubljano spraviti radi prometnih težkoč. Razstava bode odprta do 22. oktobra. Vstopnina znaša za enkratni vstop 5 Din, permanentna vstopnica pa 10 Din. Šole pod vodstvom učiteljev eo vstopnine proste, vendar se morajo predhodno prijaviti.

□ **Poziv javnosti!** Zima trka na vrata in z naraščajočo gospodarsko krizo narašča tudi beda siromašnih slojev. Naša humanitarna društva se že pridno pripravljajo za veliko socialno delo, ki jih čaka. Protituberkulozna liga v Mariboru, ki že skozi 10 let vrši svoje človekoljubno delo, je pričela te dni nabirati članarino in prostovoljne prispevke, da bo tudi materialno pravočasno pripravljena, ko bo treba priskočiti trpetim bratom in sestram. Soseščani, podpirajte to človekoljubno akcijo in prispevajte k čim večjemu uspehu!

□ **»Zemlja sonca«** na mariborskem odru. Za otvoritev letošnje operne sezone se bo tokom prihodnjega tedna vršila premijera Leharjeve opere »Zemlja sonca«, ki je radi svoje pevске in glasbene privlačnosti postala največji slager po »Grofici Marici« na vseh opernih gledališčih. Mariborska premijera te opere bo obenem prva v Jugoslaviji.

□ **Cenjene oglaševalce in inzerente** prosimo, da oddajo svoje za vsakokratno nedeljsko številko namenjene oglaševanje vsaj ob petkih do pol 18 v upravi na Koroški cesti 1 oziroma v podružnici na Aleksandrovi cesti 6, da se bodo lahko po želji uvrstili v oglasbeni delu.

□ **Pričetek predavanj v mariborskem bogoslovju.** V ponedeljek 5. t. m. je bila otvoritvena služba božja, ki jo je daroval presvetli škof dr. Iv. Tomažič. Navzoči so bili vsi bogoslovci in bogoslovni profesorji. Vseh bogoslovcev v prvem let-

niku je letos 20. Včeraj so se pričela redna predavanja.

□ **Prodaja blaga na carinarnici.** V skladišču glavne carinarnice v Mariboru se vrši 7. t. m. ob 9 zjutraj prodaja raznovrstnega trgovskega blaga.

□ **Nov voznik red na progi Maribor—Št. Ili.** Od 4. oktobra dalje vozi na progi Maribor—Št. Ili državna meja mestni avtobus po sledečem voz-nem redu: V torek in soboto odhod iz Maribora 7.40, 11.30 in odhod iz Št. Ilija ob 8.50 in 12.45. — Ob nedeljah odhod iz Maribora 7.40, 11.30 in 18.20, odhod iz Št. Ilija ob 8.50, 12.45 in 19.50. Sreda odhod iz Maribora 18.20 odhod iz Št. Ilija ob 19.50.

□ **Važno za zasebne in avtonomne nameščenice.** Na prvi seji društva zasebnih in avtonom-nim nameščenec v Mariboru se je izpolnil odbor ter je bil izvoljen podpredsednikom Fran Neralič, v posamezne sekcije pa sledeči načelniki: za trgovsko Mirko Ogrizek, za industrijsko Lojze Doležal in Slavko Reja, za avtonomne Neralič, za špedicije in carinske posrednike Pivec, dočim se bodo osnovali ostale sekcije za grupe nameščenec na eni prihodnjih sej. Ker je pristopilo veliko novih članov, se bo v kratkem odbor tako izpo-polnil, da bodo v njem zastopane vse panoge nameščenec. Opozarjamo, da se obračajo tovarišic in tovariši glede pristopa in drugih informacij na zgoraj omenjene tovariše, nadalje na tajnika Rade Lešana, blaginjaka Pavletiča in ostali odbor. Društvo bo imelo v kratkem svoje lastne prostore v palači OUZD, v katerih bodo nastanjene tudi druge sorodne organizacije. Delovanje društva bo s tem omogočeno v polnem obsegu in bodo člani lahko ob vsaki priliki dobili vse potrebne infor-macije.

□ **Izžrebanje tekem za mladinski pokal** se je izvršilo v ponedeljek na seji medkubskega od-bora. Vrstni red je sledeči: Rapid : Železničar, Ma-ribor : Svoboda Rapid : Maribor, Maribor : Želez-ničar, Svoboda : Železničar in Maribor : Rapid. Termin pričetka tekmovalj se bodo pravočasno objavili.

□ **Težko se je ponesrečil** elektromonter Ma-tija Trabi iz Maribora. Vozil se je s motociklom po cesti od Slovenske Bistrice v Maribor. Pri Pol-skavi mu je kolo zaneslo s ceste v jarek. Pri padcu je zadobil težje poškodbe. Mimo vozeči privatni avto ga je naložil ter prepeljal v mari-borsko bolnišnico.

□ **Svenšek podlegel.** V noči na torek je v mariborski bolnišnici podlegel poškodbam, zadob-ljenim od strela iz samokresa v Trncah, mladi Svenšek. Proti orožniku, ki je oddal usodopolni strel, bode uvedlo postopanje vojaško sodišče.

□ **Mrtvaški zvon.** V mariborski bolnišnici je preminula zasebnica Marija Horvat. Pogreb pokoj-nice se vrši v četrtek ob 15 iz mrtvašnice na ma-gdalensko pokopališče. — V nežni dobi 6 let je ugrabila smrt Milico Kosce, hčerko upokojenega policijskega nadzornika. Pogreb se vrši jutri ob pol 4 na magdalensko pokopališče.

□ **Koncert tenorista Svetozarja Banovca.** Za svoj koncert, ki se vrši v petek 9. t. m. v ve-likih kazinskih dvorani, si je izbral umetnik sledeči program: 1. del: Bajde — Ponočni pozdrav, Bor-man — Pesem starca, Lajovic — Serenada, Dvo-rak — Ciganska pesem, Flajšman-Kozma — Me-tuljček, Massenet, Arija iz »Manons«, Puccini — Arija iz »Tosca«. 2. del: White — Zamorska du-hovna pesem, Lianrance — Indijanska ljubavna pesem, Lianrance — Cvetke na indijanskem gro-bu, Edwards — Na ovinku reke, Geel — Za te samo. Pri klavirju Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic pri Brinškovi in Hoferju.

□ **Maratonci težkoatletski nastopijo.** V soboto 17. t. m. priredi težkoatletska sekcija SSK Mara-tona svoj težkoatletski nastop v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Na sporedu rokoborbeni in boksarske točke.

□ **Sportni dogodki v nedeljo.** Glavni dogo-dek za prijatelje sporta bode v nedeljo srečanje v prvenstveni tekmi med SK Mariborom in SK Ze-lezničarji. Maribor gre v boj sicer kot favorit, vendar ne sme podcenjevati Železničarjev, ako ho-če obdržati svojo dominantno vlogo. Železničarji so sicer na tabeli na predzadnjem mestu, toda to dejstvo ne odgovarja znanju moštva. Zasedovala jih je v prvenstvenih tekmah izrazita smola. Ze v prvi tekmi proti Primorju v Ljubljani bi si bili zaslužili če že ne zmago, pa vsaj neodločen re-zultat. Poškodbe posameznih igralcev so onemo-gočile nastop kompletnega moštva v zadnjih tek-mah. Za nedeljsko tekmo so se dobro pripravili, nastopijo sicer v malo izpremenjeni postavi, ven-gar z zdravimi močmi. Maribor nastopi v običajni postavi ter pričakujemo, da bode napelo moštvo vse sile, da si k dosežanju seriji zmag pridobi še novo. Pričakovati je pa zanimivega in napetega boja. Tekma se vrši na igrišču SK Maribora, sodil bo pa g. Podubsky iz Zagreba. — V predtekmi se srečata rezervi obeh moštev v prvenstveni tekmi. Old boys SK Rapida nastopijo v nedeljo v Gradcu proti isti kategoriji tamošnjega GAK.

Angleška aristokracija propada

Vojvodi, grofje in baroni v vrstah proletarcev

Pred vojno ni bilo aristokracije, ki bi se kosala z angleško. Od vojne sem pa preživlja angleška aristokracija dobo gospodarskega propadanja. Velika imetja angleških aristokratov so se jela krčiti, dohodki obširnih posestev padajo in tako je ogromno število članov angleških aristokratskih hiš prisiljenih, da si z golimi rokami služijo življenjski kruh. Mnogo angleških bivših denarnih mogotcev, ki sicer v družbi še igrajo

Grof Nortesk in lord Kopenhime prodajata avtomobile z malenkostno provizijo. Lord Layton se je posvetil dekoraterstvu. V tej branži konkurira z ruskim velikim knezom Georgijem, sinom ruskega velikega kneza Georgija Mihajloviča.

Zelo mnogo visokih angleških aristokratov je odprlo damsko modne salone, kjer večina izmed njih tudi živa, ne samo prodaja. Neka dama, ki pripada najvišjim krogom angleške aristokracije, je morala spriču razmer odpreti malo kavarno v londonskem predmestju, kjer sama streže gostom. Kot največji proletarec pa se je izkazal sir Reginald Wellsley. Pred leti je odpotoval v Ameriko, kjer je dobil nameščenje kot hotelski liftboy. Letos pa je prejel vest, da je njegov oči umrl in da je podedoval naslov barona in malo premoženje. Odpotoval je domov, prevzel dedščino in se takoj vrnil v Ameriko, kjer je še naprej ostal v svojem poklicu. Počuti se povsem dobro in noče več igrati vloge aristokrata.

Tako pa

Dolgo ime

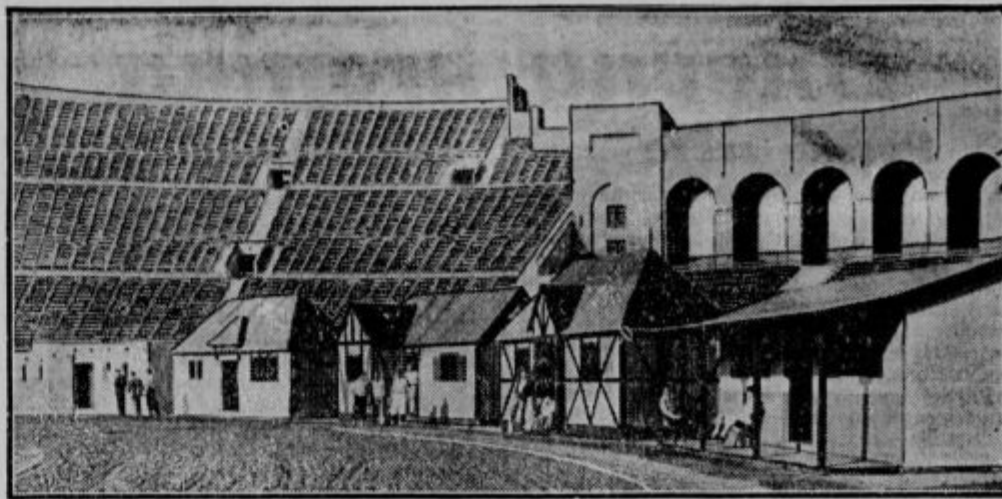
V Milwaukee živi Grk, ki se piše Jack Pappatheodorokountourgeotopoulos. To nenavadno dolgo ime dela posebno pošti in policistom hude preglavice. Ker ima gospod Pappatheodorokoun... dobrodušno trgovino z avtomobili in je sam navdušen avtomobilist, dobiva vsaki dan veliko število pisem, brzojav itd. Kot avtomobilist pa ima precej opraviti tudi s policijo zaradi prehitre vožnje, karambolov in nesreč. In preden policist zapiše njegovo dolgo ime, je treba veliko truda in časa. Zato se večkrat zgodi, da ga policist raje pusti na miru, kakor pa da bi se mučil z njegovim težkim imenom.



Rimljanke prodajajo grozdje. Po Italiji se vrši vinska trgatev. Da bi zbudile večje zanimanje za to panogo kmetijstva, so se gospe iz najodličnejše ulice po rimskih

Ljubezen do matere, ki je premagala smrt

Državni predsednik Turčije Kemal paša je nedavno izrekel pomiloščenje, katero so vsi Turki z navdušenjem sprejeli. Gre za Sabry beja, ki je bil zaradi veleizdaje obsojen na smrt. Med svetovno vojno se je namreč boril na strani Velike antante. Slučaj ima toliko pretresljivih momentov, da je zanimanje javnosti popolnoma umljivo. Sabry bej, ki se je ob izbruhu svetovne vojne nahajal v Londonu, kjer se je izobraževal za letalskega častnika, se je od leta 1914, do 1918. kot angleški vojak boril na francoski zapadni fronti. Na bojišču se je večkrat tako odlikoval, da je bil povišan v polkovnika. Medtem je bil v svoji domovini kot veleizdajalec obsojen na smrt. Zato je ostal še več let v angleški službi, dokler ni leta 1923, dobil sporočilo, da je njegova stara mati bolna in da živi v največji bedi. Neki njegov prijatelj, ki je bil kapitan angleškega rusilca, je prepeljal Sabry beja čisto v bližini turskega obrežja, odkoder je Sabry bej ponoči in v megli priplaval na suho. Neprestano v nevarnosti, da ga bodo prijeli in usmrtili, se je priplazil v vas, v kateri je živel njegova mati. Tu se mu je posrečilo, da ga kot služabnika svoje matere osem let niso spoznali, kar je bilo omogočeno posebno s tem, ker so se stare žene zaradi njenega sina, ki je bil obsojen kot veleizdajalec, vsi sosedje strogo izogibali. Pred mesecem je mati umrla in na njenem grobu se je sin zrušil. Na vprašanje je priznal, da ni služabnik, marveč pravi sin umrle. Sabry bej je bil aretiran. Ko so Kemal paša povedali tragično zgodovino tega na smrt obsojenega, je pozval Sabry beja k sebi in dejal: »Trikrat ste zastavili svoje življenje. Prvič za Turčijo v balkanskih vojnah, nato za Anglijo na zapadni fronti in naposled osem let dolgo tukaj za vašo mater. Ne vem, če bi jaz, čeprav sem svojo lastno mater vroče ljubil, pod enakimi okoliščinami imel pogum vrniti se v Turčijo.« Kemal paša je segel častniku v roko in ga pomilostil zaradi ljubezni do matere. To je prvi slučaj, da je bila smrtna obsodba proti Turki, ki je bil zaradi udeležbe v svetovni vojni na sovražni strani obsojen, razveljavljena. Sabry bej je bil poleg tega sprejet kot aktivni častnik v činu majorja v tursko armado.



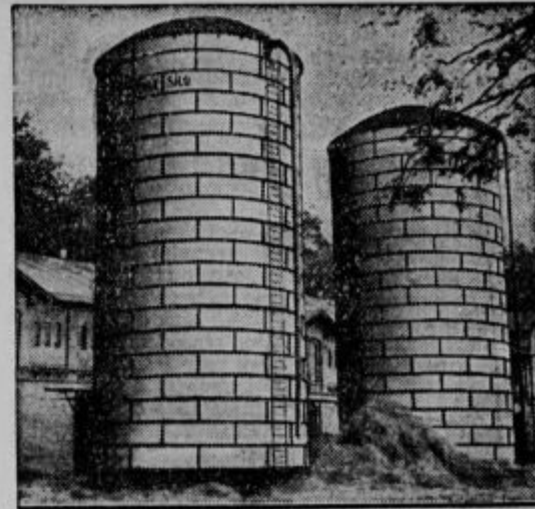
Los Angeles se pripravlja za Olimpijado. Ogromni stadion v Los Angelesu, kjer se bo prihodnje leto vršila svetovna Olimpijada s petimi tipi malih hiš, katere bodo zgradili v bližini stadiona, da bodo služile udeležencem kot stanovanje. Vsaka hiša bo opremljena s pohištvom.

Roparske tolpe na Kitajskem

Misijonar p. Alfonz Duschek S. J. poroča naslednje: »Naša misijonska pokrajina je bila v zadnjem mesecu ogrožena od hudih nemirov. General Kenyisan, nekoč katolik, je nekega dne menil, da je prišel njegov čas, da se loči od Nankinga. Cangkajšek je bil zaposlen s komunisti in je vrhu tega ustanovil v Kantonu svojo lastno vladno, prilika je bila torej za pustolovca ugodna. V hitrih marših se je napotil s svojo armado proti Pekingju, da bi tam postavil na lastno pest vladno. Prišel pa je le do Paotingfuja.

Toda njegovih sanj je bilo kmalu konec. Kmalu so bile mobilizirane vladne čete, ki so mu pričele slediti. Poleg tega so ga zapustili še nekateri generali in tako je bila njegova armada ogrožena od dveh strani. Hitro so opravili z njim. Vendar je del njegovih čet obdržal v svoji posesti ozemlje med dvema železniškima progama, in sicer ravno našo misijonsko pokrajino. Bile so to večinoma same

je oddelek roparskih tolpe pod vodstvom nekega generala utaboril po vseh pravilih bojne umetnosti. Prišlo je do pravih dolgotrajnega obleganja po vladnih četah, med katerim so silno veliko trpeli tudi misijonarji.



Moderne shrambe za seno, zgrajene iz železne pločevine, ki ohranja seno suho in ga obvarje pred vremenskimi nepravilnostmi.

Konec »kotava« na Kitajskem

Pred kratkim je notranje ministrstvo kitajske narodne vlade izdalo naredbo, ki po vsem Kitajskem odpravlja takozvani »kotav«. Ta stari običaj svečanega pozdravljanja je obstojal v tem, da so se pri srečanju z višjim dostojanstvenikom vrgli pred njim na tla, trikrat z glavo udarili ob tla in se mu nato s prav tako natančnimi ceremonijami približali. Namesto tega »človeka nevednega« običaja, kakor pravi kitajska vlada, je sedaj prepisano, da morajo višje osebe pozdraviti stoje s trikratnim priklonom. V Evropi je »kotav« znan že nekaj nad sto let, odkar je cesarski dvor v Pekingju začel sprejemati tuje. Vsakdo, ki je prišel pred cesarja ali cesarico, bodisi Kitajec ali pripadnik kake tuje države, je moral napraviti »kotav«. Po ustanovitvi republike leta 1911 je bil »kotav« v vladnih krogih oficijelno odpravljen, in tudi predsednik je zahteval samo pozdrav, kakršen je v navadi v zapadni Evropi. Med ljudstvom pa se je ta stoletja stari običaj ohranil do danes. Vsled prepovedi bo seveda izginil tudi med ljudstvom, posebno ker je vlada zažugala s strogi kaznimi. Tudi v novejši evropski zgodovini je nekoč igral »kotav« vlogo, ko je po zadušnem kitajskem boksarskem uporu kitajski princ Čun poleti 1901 prišel v cesarsko palačo pri Potsdamu, da se v imenu kitajskega dvora in kitajske vlade opraviči pri cesarju Viljemu II. zaradi umora nemškega poslanika Kettelerja. Princ Čun je takrat pred cesarjem Viljemom napravil »kotav«.

Fotoamaterji!

Vse fotopotrebščine dobite v
Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani. Zahtevajte cenik!



Nurmijeva zmaga v Berlinu. Drugič tekom partednov je tekel Nurmi pred tisoči gledalcev v Berlinu. Zopet je zmagal, 10 m za njim je pa pritekel Syring skozi cilj in s tem dosegel nov nemški rekordni čas s 14:49,5. Na sliki od leve na desno: Nurmi, Syring in drugi tekači.



Nov ameriški bančni trust. Newyorška National City Bank, ki se je šele lani združila s farmerskim trustom, se je sedaj fuzionirala z Bank of Amerika. Koncern razpolaga s kapitalom in rezervami v višini 130 milijard dolarjev. Na sliki vidimo poslovno palačo National City Bank in njenega predsednika Mitchella.

svojo vlogo, se je posvetilo proletarskim poklicem. Še več pa jih je, ki so se pod pritiskom razmer posvetili pravih proletarskim poklicem.

Sir John Fedge se že 40 let bori za vsakdanji kruh. V tem času se je udeleževal v celi vrsti najrazličnejših poklicev: bil je sprevednik električne železnice, natakav v neki restavraciji, težak v londonskem pristanišču, pomočnik v nekem čevljarstvu podjetju, danes pa je zavarovalni agent.

Pred tremi leti falirani grof Berg je v Kingstonu odprl skromno prodajalno, kjer prodaja revnemu tamkajšnjemu prebivalstvu damske klobuke, ki jih izgotavlja njegova žena.

Najmlajši sin grofa Daynavona je bil prisiljen, ker ni mogel dobiti drugega zaposlenja, da je postal lupilec krompirja v nekem londonskem hotelu. Dela od zore do mraka, zasluži 6 pence na uro ter hrano.

V nekem vinotoku v Smithfieldu se vrtili mož z zasukanimi rokavi in streže gostom s pivom in vinom. To je bivši major Honry Layton, brat angleškega grofa.

Mladi grof Ossulstone si služi kruh s šofiranjem.

V Nizzi je daleč naokoli znana posojevalnica avtomobilov, last angleškega lorda Gler-natura. Lord posoja šoferjem avtomobile in s tem preživlja svojo družino.

Lord Dalsel je lastnik mlekarne v Glasgowu. Marquis Milford Haven, daljni sorodnik angleškega kralja, se je pred leti odpeljal v Ameriko, kjer zdaj deluje kot preprost uradnik na newyorški borzi.

Kakor poroča »Daily Express«, je posebno mnogo potomcev angleških aristokratskih hiš opaziti v londonskih garažah. Lansko leto je vstopil lord Portaling kot nameščenec k tvrdki, ki izdeluje karoserije za avtomobile. Mladi lord je iznašel sedež za šoferja, na katerem lahko ljudje najrazličnejših velikosti udobno šofirajo. Lord je napravil svojo karijero precej hitro. Danes je vodja tvornice.



»Gospodična prosim sporočite gospodu...« Nemška državna pošta je uvedla pri telefonu novo službo, ki ima nalogo, da osebe, ki jih kdo po telefonu kliče, pa so odsotne, sprejemajo gotova sporočila ali pa tudi dajejo po njihovem naročilu sporočila dalje.

Srbsko zadružništvo

Izbrano smo že poročali o zborovanju Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug, ki se je vršilo konec septembra t. l. Navedli smo pa tudi že prej glavne podatke o delu zveze in njenih članic.

Zveza objavlja sedaj tudi svojo bilanco za 30. junij t. l. in navaja primerjavo s 30. junijem 1930. Iz te bilance je razvidno, da so se deleži članic zvišali od 3,7 na 5 milij. Zvišanju nekaterih rezervnih fondov v znesku 0,1 stoji nasproti znižanje pokojninskega fonda uradništva za 0,2 milij. Hranilne vloge pri zvezi so narasle od 18,3 na 25 milij. Nadalje je zveza povečala svoje kredite pri priv. agr. banki za 2,3 milij, zmanjšala svoje kredite pri Narodni banki. Na novo je dobila zveza 2 milij. kredita pri Priv. izvoznih družbi, odpadli pa so krediti pri Poštni hranilnici.

Nova sredstva je zveza porabila predvsem za nove kredite podružnicam, povečanje kreditov članicam in kreditiranje Glavne nabavljalne zadruge. Zveza sedaj ne drži več toliko denarja v bankah, ampak na žiro računu pri Narodni banki, kar se je izkazalo za dobro vključbo izpadu obresti.

Račun dobička in izgube kaže, da so se povečali obrestni stroški za nova tujja sredstva, nasprotno pa je največ povečanja izdatkov šlo na račun večjih obresti za kredite članicam.

Nadalje je 29. septembra imela svoj občni zbor Zveza srbskih kmetijskih zadrug, zadruge v Zagrebu s sedežem v Novem Sadu. Na obnem zboru podano poročilo kaže, da se je število članic izredno povečalo zaradi pristopa banatske zveze, kajti konec leta 1929. je znašalo 200, konec 1930 pa že 310. Od tega je bilo največ kreditnih zadrug: 286 (1930), nadalje 5 mlekarških, 9 živinorejskih, 3 vinogradniške, 5 raznih in 2 osrednji. Največ članic ima zveza v donavski banovini 823, v savski jih ima 25, v Belgradu 1 in v vrbaski banovini 1. V re-

vizijskem oziru je zveza pregledala 280 svojih članic.

Zveza je povečala svojo deležno glavnico lani od 0,36 na 1,5 milij. rezervni fond pa so malenkostni: znašali 45.000 Din (1929 —). Pač pa ima zveza značajne vloge, ki so znašale konec 1930 12,9 (3,1) milij. Din. Tudi ima zveza značajna druga tujja sredstva v obliki kreditov pri denarnih zavodih. Ti so znašali 16,1 (6,4) milij. Najvažnejša postavka zveznega poslovanja pa so krediti članicam, ti so znašali 1930 28,4 (9,0) milij. Zveza se zelo bavi tudi z blagovno kupeljo, kajti lani je nabavila za svoje članice raznih kmetijskih potrebščin za 5,8 milij., od tega največ superfosfata: za 1,3 milij. in manile za 0,8 milij. Za svoje zadruge in zadružnike je imela zveza v zakupu na par krajih skoro 2000 orolov zemlje.

Čisti dobiček je znašal za 1930 30.452 Din (1929 10.982).

Zveza srbskih kmetijskih zadrug v Sarajevu je imela svoj občni zbor 4. t. m. iz poročila je razvidno, da so vloge pri članicah narasle od 8,1 na 8,8, krediti zveze od 8 na 10,3 milijona Din. Lastna sredstva so znašala 4 (3) milijone Din. Statistika za 1. 1930. obsega 129 zadrug, za 1. 1929. pa 112 zadrug. Zveza sama je imela 30. 6. 1931 143 zadrug, 30. 6. 1930 121. Največ je kreditnih zadrug (128), nadalje 6 mlekarških, 3 nabavljalne itd. Bilanca zveze za 30. 6. 1931 izkazuje 1,06 (0,99) milijona Din lastnih sredstev. Hranilne vloge pri zvezi znašajo 3,6 (8), upniki so se zmanjšali od 9,4 na 8,9 milijonov Din. Zveza pa je dobila novo posojilo pri Agrarni banki v znesku 1,5 milijona Din. Zanimivo je, da je od vseh hranilnih vlog samo 1,6 (1,4) milijona Din od zadrug. Največja aktivna postavka so krediti zadrugam v znesku 12 (11,9) milijonov Din. Računski zaključek za 1. 1930/31 izkazuje 42.565 Din čistega prebitka (58.712).

15.12. Varšava 57.25. Budimpešta 90.025. Bukarešta 3.05. Helsingfors 11.80.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je bila danes neizpremenjena. Vojna škoda je ostala na včerajšnji višini, prometa pa je bilo malo. Tako na zagrebski borzi sploh ni bilo v njej zaključevanja, dočim je bilo v Belgradu prometa samo 300 kom. V ostalem je bilo v Zagrebu prometa v 8% Bleru 2000 dol. in v 7% Bleru 3000 dol. Belgrajska borza je izkazovala prometa v 7% inv. pos. 70.000, v begl. obv. 60.000, v 7% Bleru 2000 dol. in v obv. DHB 2000 dol.

Med bančnimi delnicami je bila danes zaključena Ljublj. kred. banka na ljubljanski borzi po 115. Na zagrebski borzi so ostali tečaj bančnih papirjev v glavnem neizpremenjeni s popuščajočo tendenco. Poljbanka je popustila od 48 na 46. Unionbanka je bila danes ponujana po 120 (včeraj 135 blago). Zaključena je bila nadalje Ljublj. kred. banka po 115, Prašteditona po 957,50 in Srbska banka po 187. Med industrijskimi papirji je bil Slav. veks zaključen po neizpremenjenem tečaju 20, ravnotako Vevče po 110. Trboveljska je bila slabšeja in zaključena po 190.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 58 bl., 7% Bler. pos. 53 bl., Celjska 150 den., Lj. kred. zaklj. 115, Kred. zavod 195 den., Vevče 110 den., Slavonska 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: agrarji 38 bl., vojna škoda ar. 301—306, kasa 300—306, 12. 312—315, 8% Bler. pos. 56—57 (56), 7% Bler. pos. ar. 51,50—52,50 (52), kasa 50—52 (50), 7% pos. Drž. hip. banke ar. 56 d., kasa 57—62, 6% begl. obv. 42,50—43. Bančne delnice: Hrvatska 50 den., Poljo 46—47 (48, 46), Kreditna 121 den., Union 120 bl., Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 115—116 (115), Medjunarodna 68 den., Obrtn. 80 den., Prašteditona 957,50—960 (957,50), Srbska 187—188 (187), Zemaljska 110 bl. Industrijske delnice: Guttmann 110 bl., Slavetski 20—25 (20), Slavonija 200 bl., Našice 680 bl., Danica 75 bl., Pi-vara Sar. 190 bl., Drava 185 den., Šečerača Osijek 160—170, Vevče 110—115 (110), Oceania 190 bl., Jadr. plov. 450 bl., Trboveljska 190—200 (190).

Belgrad. Narodna banka 5000—5500, 7% inv. pos. 65 den. (65,50, 65), agrarji 38 bl., vojna škoda 303—304 (303, 305), 6% begl. obv. zaklj. 46, Selligmann 59 (58,50), 8% Bler. pos. 56—62, 7% Bler. pos. zaklj. 52, 7% pos. Drž. hip. banke zaklj. 59, (58,50).

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je miren. Trgovina s pšenico počiva, ker so mlini večinoma vse že krili za oktober. Rezerve Privilegirane izvozne družbe v sremski pšenici so pri kraju in bodo morali mlini pri novih nabavah začeti s kupovanjem bačkega in banatskega blaga. Stara koruza se trguje po 106, nova umetno sušena je ostala neizpremenjena in stane po postajah 82,50—85. Cene otrobov so čvrste, ker jih je malo na trgu. Bačko in srem. blago stane 95.

Novi Sad. Pšenica sr. 2% 225 zaklj. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendenco neizpremenjena. Pro-met: 32 vagonov.

Sombor. Oves bač. sr. železn. 132,50—135, koruza bač. nova za marec in april 77,50—82,50, bač. nova sušena želez. 77,50—82,50, bač. nova sušena želez. in za okt. dec. 75—80. Tendenco neizpremenjena. Pro-met: skupno 28 vagonov.

Budimpešta. Tendenco prijazna, za koruzo mirna. Pro-met omejen. Pšenica dec. 9—9,16, zaklj. 9,16—9,19, marec 10,13—10,32, zaklj. 10,32—10,31, rž dec. 10,50, zaklj. 10,50—10,52, koruza maj 12,45—12,52, zaklj. 12,45—12,50.

Živina

Varaždinski sejum. Na zadnjem varaždinskem sejmu so prašiči notrali 5 do 6,50, poldeboli 5,50 do 8, debeli 9 do 11 Din. V Mariboru je bilo prodanih 50 glav.

Dunajski prašičji sejum. (Poročilo tvrdke Ed. Saborsky & Co., Dunaj) Danes je bilo na sejmu 10.750 pršutarjev in 6594 špeharjev. Iz Jugoslavije 3407. Cene: špeharji najboljši 1,80, l. 1,70—1,75, il. 1,60—1,65, kmečki 1,55—1,65, najoljši 1,75, pršutarji 1,25—1,80, najboljši 1,90. Tendenco: špeharji so se podražili za 5 do 8 grošev, pršutarji pa pocenili za 5 do 8 grošev.

Hmelj

Nürnberg, 6. okt. tg. Danes je bilo postavljenih na trg 50 bal hmelja, vendar za letošnji hmelj ni bilo prav nobeno kupelje. Tudi inozemski hmelj je ostal brez kupcev. Nasprotno pa je bilo kupljenih nekoliko večjih množin starejših letnikov po 10 do 12 mark. Razpoloženje je bilo tudi danes zelo mirno.

Hrastnik

Preselitev. Konzuma Logarja se je preselila v nove lokale pri g. Karlu Ladurju v Studencih. Stavbno gibanje. V Studencih nastaja mala stanovanjska kolonija. V poletju je odprodal g. Karl Logar svoj travnik na stavbne parcele raznim stran-kam, povečini rudniškim delavcem. Trije izmed njih kakor: Franc Jerebčič, Ivan Pirkar ter Ivan Kuhar so že spravili svoje stavbe pod streho, drugi bodo pa počakali na drugo leto. — Tako rešujejo delavci stanovanjsko vprašanje.

Slovenijgrader

Smrt 97 letne ženske. V petek popoldne je v Smarternem pri Slovgr. umrla ga. Antonija Pačnik, ki je dosegla visoko starost 97 let. Pokojnica je bila mati 9. sinov, kateri so bili vsi vojaki. Naj počiva v miru!

Svoj 50. imendan je v soboto v širšem krogu svojih prijateljev obhajal tukajšnji posestnik in umni gospodar g. Fr. Lobe. Vnelemu gospodar-skemu delavcu kličemo tudi mi: Se na mnoga leta!

Grozde iz Slovenskih gor je v nedeljo pri-peljal z tovrstnim avtom neki ondotni vinogradnik. Prodajal je kg po 5 Din in ga je prav lahko prodal.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 7. oktobra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 P. dr. Roman Tominec: Jean Jacques Rousseau. — 19.30 Prof. Fr. Pengov: O reji plemenitih kožuharjev. — 20.30 Zabavno čtivo. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Četrtek, 8. oktobra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Gimnastične vaje. — 19.00 Dr. Bajec: Italijanščina. — 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. — 20.00 Zlatko Najzer: O ustroju materije. — 20.30 Orgelski koncert msgr. Stanko Premrla. — 21.30 Magistrov šramel-kvartet izpod šmarne gore. — 22.45 Poročila.

Drugi programi

Četrtek, 8. oktobra 1931.
12.05 Radio orkester. — 18.00 Jazz. — 20.30 Ljubljana. — 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 17.00 Plošče. — 20.00 Ljubljana. — Budapest: 12.05 Radio orkester. — 17.30 Po-poldanski koncert. — 18.45 Ciganska glasba. — 19.30 »Traviata«, opera; Radio kvartet. — Dunaj: 17.25 Lahka glasba. — 19.00 Nebotičniki in glo-bijske stavbe v Ameriki. — 20.00 Pester večer. — Milán: 13.00 Plošče. — 19.45 Pestra glasba. — 20.45 »Mali Marat«, opera. — Praja: 19.45 Po-ljudna glasba. — 20.20 Prenos iz studija. — 22.15 Koncert. — Langenberg: 20.00 Plesna glasba. — 20.30 Simfonični koncert: Nočni koncert in ples. glasba. — Rim: 13.10 Plošče. — 13.40 Radio kvin-tet. — 21.00 Pester koncert in komedija. — Ber-lin: 20.00 Pester večer. — Katovice: 12.50 Sim-fonični koncert. — 20.15 Večerni koncert. — 22.15 Lahka glasba. — 23.00 Plesna glasba. — Stuttgart: 19.05 Politične karikature v Nemčiji. — 20.00 Pes-ter večer. — Barcelona: 13.00 Radio orkester. — 20.30 Angleški večer. — 21.05 Radio koncert. — 22.05 Komedija.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levja-Mentol-Droždjenko

In blagoslovila
njena neprecenljiv
čudežni učinek



Pri revmatizmu trganju iš-
asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: dlesne vdrgniti

in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavobolu, nervoznosti,
pomanjkanju spanja: čelo in celo
lelo vdrgniti, ter vzeti zvečer
pred počitkom mlačno kopel s
dodatkom Levje-Mentol-Drož-
djenke.

Pri utrujenosti: masirati ce-
lotno telo.

Pri ledolčnih boleznih: 10

kapljic na košček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhljuju:

masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potenju pod pazduho, nog-

rok a i celotnega telesa naj se

poteč deli zjutraj in zvečer iz-
mivajo.

Levja-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani
ORIGINALNI STEKLENIČI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini
po 10—, 26— in 52— Din. Pazite se pred po-
naredbami.

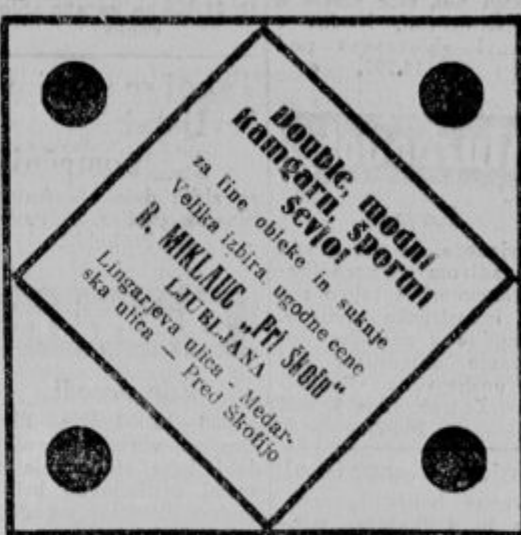
Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽDZENKA

Zagreb, Maruličev trg 5. — Telefon: 73-52



EN POSKUS
Vas bo prepričal, da je
SHELL
FLOOR POLISH
IDEALNA TEKOČINA
ZA BLESK PODA



Dobrodošča trgovina

z galanterijo, drobnino in modo, na najbolj pro-
metni cesti v Mariboru, ugodno napredaj. Dopise
pod »Sigurna eksistenco« na upravo »Slovenca«
v Mariboru.

Razglas

V najem damo gostilno »Na žagi« v Kočevju,
sestoječa iz točilnice, dveh gostilniških sob, kuh-
nije, šrambe, verande, kleti in drugih pritlikin z
inventarjem, obnem stanovanje, obstoječe iz ene
sobe in kuhinje. — Ponudbe pod 2500 Din me-
sečno za celotni najem se ne bodo upoštevale.
Pismene ponudbe je vložiti v zaprtih kuvertah do
20. oktobra 1931 do 12 na spodnji naslov. — Na-
jemnik prevzame gostilno s 1. novembrom 1931.
PREMOZENJSKA UPRAVA MESTA KOČEVJE
V KOČEVJU.

Obvestilo!

Gospod Adolf Osolin ni več pri meni
v službi, torej ne sme zame več sprejemati naročil,
seveda tudi ne sme zame denarja sprejemati, za
kar pa itak ni bil nikdar pooblaščen.

Fran Pogačnik,
Ljubljana, Dunajska cesta 67.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro
obrobjeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine,
milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje,
ažuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Borza

Dne 6. oktobra 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali te-
žaji Amsterdam, Curiah, Londona in Trsta neiz-
premenjeni. Učvrstil se je edino tečaj Prage, do-
čim so Bruselj, Newyork in Pariz popustili. Pro-met
je bil srednji. Privatno blago je bilo na ponudbo v
devizi Trst.

Ljubljana. Amsterdam 2251,78—2258,62, Bru-selj
778,46—780,82, Curiah 1008,45—1101,75, London
210,76—218,26, Newyork kabel 5509,18—5616,18,
čeh 5591,01—5608,01, Pariz 221,01—221,67, Praga
166,08—166,58, Trst 283,02—283,02.

Zagreb. Amsterdam 2251,78—2258,62, Bruselj
778,46—780,82, London 210,76—211,58, Milan 283,02
—283,92, Newyork kabel 5509,01—5619,01, čeh
5591,01—5608,01, Pariz 221,01—221,67, Praga 166,08
—166,58, Curiah 1008,45—1101,75.

Skupni promet brez kompenzacij 4,5 milij.
Belgrad. Amsterdam 2251,78—2258,62, Bruselj
778,46—780,82, Curiah 1008,45—1101,75, London 210,76
—218,26, Newyork 5591,01—5608,01, Praga 166,08—
166,58, Pariz 221,01—221,67, Trst 283,02—283,02.

Curiah, Belgrad ne notira, Pariz 20,10, London
19,25, Newyork 510, Bruselj 71,50, Milan 25,80, Ma-drid
46, Amsterdam 205, Berlin 115,25, Stockholm
117, Oslo 114, Kopenhagen 114, Sofija 3,70, Praga

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 5 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Službe iščejo:

trgovski delavec, vratar, skladiščnik, lesni manipulant, blagajničarka, knjigovodkinja, uradniki, upokojenci za pomoč v knjigovodstvu, tudi kavčije zmožni, priporočila samo oziroma vredne člane »Osred. gospod. zadruga«, r. z. z. o. z. v Ljubljani, Mestni trg 19/III. Uradne ure ob sredah in sobotah od 15 do 17. Znamke za odgovor priložiti.

Boljše dekline

vajeno kuhanja in vseh hišnih del, išče mesta k boljši družini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.797.

Službo dobe

Kovača

izurjenega, ki zna kovati s kladivom na pero (Fenderhammer), sprejme neko industrijsko podjetje. Ponudbe z navedbo doseganja namestitve naj se pošljejo na »Publicitas«, Zagreb, Ilica 9, pod št. 28.297.

Trgov. učenca (-ko)

sprejme boljša špecerijška in delikatesna trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.802.

5 plesk. pomočnikov

samo prvovrstne moči — takoj sprejemem. — Ivan Bruncič, pleskarstvo — Ljubljana, Kolodvorska ulica 23.

Krojaškega vajenca

zdravega, z dobrimi spretnostmi, z vso oskrbo v hiši, sprejme Anton Zigon v Rožni dolini, cesta IV/7.

Mlajšo služkinjo

pošteno in pridno, k otroku in za vsa hišna dela, iščem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 11.844

Perfektna kuharica

samostojna, se išče proti dobri plači. Oferte pod »Stalno« št. 11.835.

Čevljar. pomočnika

mlajšega, za fina šivanja in zbita dela, takoj sprejemem. Adolf Zlindra, čevljarstvo, Litija.

Fanta

do 14 let starega, zdravega, siroto brez svojcev, sprejemam za svoje. Pisma pod »Sirota« št. 11.848 na upravo »Slovenca«.

Tako se sprejme

čevljarski pomočnik

za zbita dela. — Anton Blaznik, čevljar, Sv. Pavel pri Preboldu.

Denar

Kdo posodi

15.000—20.000 Din. Plačam mu obresti in poleg dobi lepo stanovanje z vsemi pritliklinami brezplačno. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Brezplačno« 11.849.

Objave

Svarilo!

Izjavljam, da nisem plačnik za dolžove v zasebne svrhe, povzročene od kogarkoli, pa bodisi tudi od družinskega člana, na moje ime brez moje vednosti in moje odobritve. — Fran Medica, Ljubljana, Tržaška cesta 4.

Na obroke

lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani, Cigaletova ulica 1 (pri sodniji).

Pouk

Čamernikova

šoferska šola (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoj. Pišite ponj!

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola. Ljubljana. Gospodstvska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Stanovanja

Stanovanje

treh sob z balkonom in vsemi pritliklinami, solnčna lega ob cestni železnici se odda s 1. novembrom t. l. Več se izve v svečarni »Pax«, Celovška cesta 14.

Stanovanje

soba kuhinja, s pritliklinami, se odda takoj. Val. Vodnikova 8, Zelena jama.

Vnajem

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se stotam

Trgovski lokal

v centru Jesenice odda A. Mulej, Jesenice, Krekov trg 2.

Posedstva

Kupim mlad gozd

večji kompleks. Ponudbe z navedbo lege, mere in cene na upravo »Slovenca« pod »Gozd« 11.487.

Hišo

pritlično, enostanovanjsko, nekoliko vrtov, v predmestju Ljubljane — kupim s takojšnjim plačilom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.615.

Hišo

sadni vrt, njivo in nekaj gozda, prostovoljno prodam. Pet minut od tovarne Titan na Perovem št. 34 pri Kamniku.

Lepe stavbne parcele

pod Rožnikom po ugodni ceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.790.

Lepo posestvo

7 orolov zemlje, gostilna, trgovina, trafika itd., naprodaj za 190.000 Din. Naslov da Karel Breznik, Celje.

Stara gostilna

in trgovina, lepo posestvo s hišo, gosp. poslovanje in zemljišče, sredi vasi na banovinski cesti, naprodaj. Karel Breznik, Celje.

Lepa hiša

z nekaj zemlje zraven, na zelo lepem kraju, 10 minut od postaje Sevnica, naprodaj. Natančneje se izve v trgovini Luka Senica, Smarje pri Sevnici.

Kupimo

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Star kotel

še poraben kot vodni rezervoar, z vsebino 5—8 m³, takoj kupimo. Ponudbe na »Semperit«, tovarna gumija Kranj.

Kupim

rabljeno sadno škropilnico. Ponudbe z navedbo cene poslati na upravo »Slovenca« pod »Rabljenja škropilnica« štev. 11.839.

Prodamo

Holandske gomolje

hiacint, tulipanov itd., v 130 vrstah po imenih nudi Sever & Komp., Ljubljana, Gospodstvska c. 5.

Prodam

pisalno mizo, preprogo in šivalni stroj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.851.

Prima grozdje

Din 3.75. prima zlahtna jabolka Din 2.75 franko vsaka postaja Slovenije, razpošilja že od 15 kg dalje po povzetju. Prečna jabolka najceneje. — Postržin, Krško.

Velika izbira

gramofonskih plošč, novih, 20 Din, tudi drugi ceneji predmeti od 4 Din naprej. Ogled ne stane nič. Dunajska cesta 36.

Puhasto perje

čisto, čehano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROŽOVIČ — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Drva, premog,

trame in deske, dobite najboljši pri Jos. Preslesniku nasl. Drobniča, Ljubljana, Janševa ulica, telef. št. 3389.

Sode

za namakanje sadja, za mošt in vino, kisel zelje in repo, kakor druge pridelke, iz trdega lesa, ca. 200 l vsebine, kupite v vsaki množini in najugodnejše pri tvrdki Juliji Zupan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Ia bosanske sljive

zaboj po 10 kg 85 Din, zaboj po 5 kg 44 Din, suhe hruške in jabolka 10 kg 60 Din, 5 kg 32 Din franco vsakega naročnika pošilja G. Drechsler, Tuzla.

Portugizec

pozno bran, 4 hl, naprodaj po 7. Raktelj, polkovnik v p., Brežice.

Proda se

par plemenskih čistokrvnih Angora zajcev. Poizve se v Ljubljani, Ulica na Grad 4.

Novo hišo

s pol orala njive, v Razvanju, prodam. Pogoji se zvedo pri kolarju Petek v Razvanju.

Pokrivala za konje

in vozove izdeluje najceneje in iz najboljšega blaga Alojz Grilec, izdelovanje nepremočljivih pokrival za vozove in konje. Novo mesto.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje in najboljše samo tvrdka Šimen Sablatnik, Jesenice-Fuzine. Sprejema tudi popravila.

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte poiznala.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina, Radeče — Zidani most.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje samo tvrdka Pavel Strgulec, Gospodstvska cesta št. 13 (Kolizej), poleg skladišča »Alko«. — Sprejema tudi popravila.

V vinski kleti

T. Mencinger, Sv. Petra cesta 43, se toči sladka štajerska Portugalka po 12 Din.

Debele

luskinaste trobe kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA, Resljeva cesta 24.

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohortčeva

Ure-budičke

najboljše in najceneje samo pri L. VILHAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 36.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN, Ljubljana Stari trg št. 32.

Sveže najfinejše norveško

ribie olie

iz lekarne Dr. G. PICCO. LI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Najboljši nakup za zimo

nogavice in rokavice, pletenine in puloverje, robce, kravate, srajce, čipke in vezenine, volne, D. M. C. prejice, torbice, aktovke, dežnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike

Na malo Na veliko

samo pri

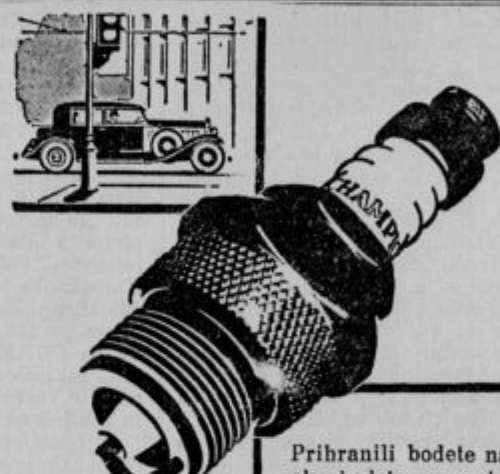
Jos. Petelinc, Ljubljana za vodo

Notar dr. Stojan Ivan

je nastopil notarsko mesto po umrlem notarju g. Drukar Avgustu (preje g. Baš)

v Celju

Naročajte »Slovenca«!



Prihranili bodele na bencinu in olju ako bodele na vsakih 15.000 km izmenjali svečice.

Nove

CHAMPION-SVEČICE

zmanjšajo vozne stroške.

Generalno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo:

ROBERT WEINBERGER D. D., Zagreb, Gajeva ulica 10.



Potrji in žalostni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so umrli po kratki in težki bolezni, prevideni s tolažili sv. vere ter udani Bogu, naša predobro, vzorna krščanska mati

HELENA ŠTRUKELJ

Pogreb nepozabne nam matere se bo vršil v četrtek, dne 8. t. m. ob 10 pri Sv. Vidu nad Cerknico. Sv. maše zadušnice bodo zanje brali v raznih cerkvah. Štrukljeva vas, dne 6. oktobra 1981.

Sinovi: Ivan, šol. upravitelj na Viču, France, posestnik v Bečajah, Jože, posestnik in župan obč. Sv. Vid, Alojzij, kaplan v Leskovcu — hčerka Mica in ostali sorodniki.

„TEHNIK“

Josip Banjai, Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 20

Palača Okrožnega urada

Najugodnejše kupite:

kolesa komplet, z dinamo lučjo Din 1700—

šivalne stroje, najnovejši model » 2400—

gramofon Din 2000—, Din 1000— in » 650—

radioaparate 3-čevne, sprejemajo vse evropske postaje » 2800—

vsakovrstne gramofonske plošče, dele itd. v veliki izbiri in po najnižjih cenah. — Prodaja tudi na obroke

Kupite takoj!

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

PRVI DEL

I.

Toplo je dahnilo od juga preko morja in prostrana ravan ob narasli Natisi je čez noč ozelenela. Spokojno, ko da se ji nikamor ne mudi, je tekla reka; še šumeti se ji ni ljubilo, le tu in tam je zamolklo zagrala, kakor bi se prebudil kje v njenih tolmunih divji povodnjak, zazeהל in zajel preveč vode, da mu je spodletelo. Na mirni gladini in v plitvinah so se srečavale družine slokonogih in dolgokljunih močvirnic, nad njimi so letale in gostolele lastovke in se spuščale tik do vode, kot bi hotele v oni svet, ki se je v njej zrcalil vse do Adrije, kjer je neskončni odsvit nebesne sinjline izginil v pencah se valovih, nad katerimi so se spreletavali in hreščeče vzklikali beli galebi.

V zeleni ravnini so se pasli dolgogrivi, nizki, iskri konji, vitoroga goved in beloruna drobnica, ki se je družno pogajala za sočno muljavo.

Na bregu ob mogočni vrbi, katera je ozelenela kljub svoji starosti, ki so jo pričali razkav, lušče se lub in zevajoči žlambori, je slonel star pastir. Ogrnjen je bil v plašč iz lipovega liča in v rokah je držal dolgo dreno palico, ki jo je bil usekal in upognil ob ognju že ono leto, ko so svetovali v Silikanskem gradišču kralju Pronu, naj njemu, Ajkaju, zaupa svoje številne črede. Od onega leta ga je drenovka spremljala in mu zvesto služila, kar se ji je poznalo, zakaj

pri ročaju je bila tako uglajena, da ni bilo skoraj videti, kako je bila nekoč ožgana. Tik pri vrhu jo je držal Ajkaj z obema rokama in nanje oslonil lice in zadovoljno gledal sina Osa, ki je sedel na tleh in majil piščal, dasi je bil že mladev v kaki sedemnajsti pomladi in bi mu bolj pristojal lok in lovski nož, s katerima bi se lahko postavil volku in medvedu, če bi se priklatlila iz Karusadskih lesov, ki so tam na vzhodu mogočno šumeli, ko je v nočeh še zavelo mrzlo skozi nje od severa. Ne oče ne sin nista mislila na volke in medvede, saj se je živina lepo blizu pasla in lesovi so bili daleč — torej je Oso lahko z gladkim rogom mirno tolkel in drgnil po vrbovi veji in ko je bila vsa muževna, je odložil rog in spretno zasakal lub, ki se mu je srečno obrnil, ne da bi se kje razparal.

»Bo!« je rekel oče in se nasmehnil, kakor bi se spomnil davnih let, ko je tudi sam majil piščali v vrbju tam gori ob Silikanskem jezeru tako spretno, da ga ni bilo, ki bi ga prekašal v majenju.

»Bo!« je pritrdil sin veselo, uprl v spodnjem koncu olupljeno vejo na prsi in potegnil z obema rokama umajeni lub proti sebi, nato pa je zgornji konec, ki je bil še ves sočen, zgrabil z belimi zobmi in povlekel s palice piščal, zapihal vanjo ter tako poskusil, če je cela. Ni imela še prirezanega in vde lanega zamaška pri grlu in ne še na koncu, a vendar je skoraj glasno zapiskala, kar je Osa vzveselilo, da so mu zažarele oči, ko je pogledal očeta, češ, lepo je šlo.

»Bo!« je ponovil oče.

»Prva letošnja, pa se mi je posrečila!«

»Da bi le srečo pripiskala!« je želel oče.

Sin je obrezal dva čepa, ju vtaknil v piščal in jo nastavil na usta in zapiskal tako lepo, da se je očetu

zjasnil sicer resni obraz in se mu je samo smejalo in so ovice prislunhile, govedo privzdignilo glave in sta konja, ki sta ju imela, če je bilo potreba iskati pomoči pri drugih pastirjih, priostrišla ušesa in zahrzala.

Oso je piskal in piskal, kakor bi hotel pokazati, da je umajil prvi prvo piščal med vsemi pastirji, kar jih je v ravnici, in še, kakor bi hotel tekmovali s kosom, ki je glasno žvižgal vrh jelše na onem bregu Natise, in s škrlancem, ki je gostolel, vzpenjajoč se proti nebu, in s slavci, ki so se začeli oglašati prav one dni od grma do grma, seleč se iz toplih spodnjih dežel, da tudi v zemlji Karnov ob Natisi in še više gori ob Soncju pozdravijo pomlad s svojo mehko pesmijo, pritaženo preko dne, pod večer in v nočnih urah pa hrepeneče glasno, da jih morajo biti vesere vse vile, ko se zbirajo v mesečini k raju.

»Zdaj je pomlad,« je rekel oče; »dokler se ne oglasi piščal, se mi nič ne zdi, pa naj bo še tako zeleno in naj še tako pojo ptičiči!«

Konja sta zopet zahrzala in strigla z ušesi in gledala proti jugu. Oče je to opazil, postal pozoren in menil, da morata kaj čutiti. Sin je odložil piščal, vstal in gledal in poslušal.

»Zdi se mi, da slišim konjski topot,« je povedal čez trenutke in še pokazal smer, odkoder naj bi ga bil ujel. Oče je zasenčil z obema rokama oči, da bi bolje videl, kdaj se kdo prikaže.

Tedaj je vesel rezget kakor razposajen smeh sproščene narave odmel v solnčno ozračje in zamolkli topot, ki je prihajal od obale, se je slišal vedno bliže, dokler se ni pojavil v ravnici jezdec, ki je podil konja proti njima, ko da mu gre za stavo, katero hoče na vsak način dobiti.